

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
dla projektu
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
dla Miasta i Gminy Miłomłyn

Miłomłyn, 2015 r.

Wykonawca:

FPP Enviro Sp. z o. o.
ul. Wilcza 50/52
00-679 Warszawa

Zespół opracowujący:

Magdalena Ziótkowska
Karol Szymankiewicz
Stefan Obłąkowski

Spis treści

1	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
1.1	Podstawa prawna, cel i zakres opracowania	5
1.2	Główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	5
2	INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	15
3	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	15
4	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	16
4.1	Położenie geograficzne i administracyjne obszaru.....	16
4.2	Środowisko abiotyczne	16
4.2.1	Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu	16
4.2.2	Wody podziemne	17
4.2.3	Wody powierzchniowe	18
4.2.4	Gleby.....	18
4.2.5	Warunki klimatyczne	19
4.3	Środowisko biotyczne	19
4.3.1	Szata roślinna.....	19
4.3.2	Fauna	20
4.4	Formy ochrony przyrody oraz obszary cenne przyrodniczo.....	20
4.5	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	22
5	WALORY KULTUROWE ORAZ OCHRONA ZABYTKÓW.....	22
6	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	24
6.1	Jakość wód podziemnych	24
6.2	Jakość wód powierzchniowych.....	24
6.3	Stan powietrza atmosferycznego	25
6.4	Stan gleb	26
6.5	Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	26

7	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA OBSZARACH FORM OCHRONY PRZYRODY	27
8	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	28
9	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE	29
9.1	Ustalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn”	29
9.2	Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska	30
9.2.1	Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny	32
9.2.2	Oddziaływanie na ludzi	32
9.2.3	Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat	33
9.2.4	Oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe	33
9.2.5	Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz	34
9.2.6	Oddziaływanie na zabytki i dobre materialne	34
9.2.7	Oddziaływanie na zasoby naturalne	35
9.4	Wpływ realizacji ustaleń planu na istniejące formy ochrony przyrody	35
10	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	36
11	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	37
12	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	38
13	TRUDNOŚCI NAPOTKANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	39
14	REKOMENDACJE DO ZASTOSOWANIA W PROCESIE PRZYJMOWANIA DOKUMENTU	39
15	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	40

1 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1 Podstawa prawna, cel i zakres opracowania

Przedmiot opracowania stanowi prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla miasta i Gminy Miłomłyn. Zgodnie z art. 46 ust 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013, poz. 1235, z ze zm.) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty „strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki (...)których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko, w tym także na obszary Natura 2000.

Opracowanie prognozy ma na celu przede wszystkim ocenę środowiskowych skutków realizacji przewidzianych w Planie zamierzeń. Prognoza oddziaływania na środowisko jest formą służącą weryfikacji ustaleń projektów dokumentów, z punktu widzenia ich zgodności z priorytetami środowiskowymi Unii Europejskiej, zapisami Polityki Ekologicznej Państwa, z ustaleniami dokumentów przyjętych przez wojewódzkie i powiatowe władze samorządowe oraz międzynarodowymi zobowiązaniami Polski.

Zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie pismem z dn. 12.10.2015 znak WSTE.411.47.2015.GK. (zał.1 do prognozy)

Warmińsko – Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie postanowił odstąpić od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn pismem z dn. 15.10.2015 znak ZNS.9082.2.116.2015.W (zał.2 do prognozy), tym samym nie było potrzeby uzgadniania zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko.

Niniejsze opracowanie jest zgodne zarówno z obowiązującymi w tym zakresie przepisami (art. 51 i 52 ustawy ocenowej¹), jak również z zakresem określonym przez właściwe organy w ww. pismach

Zakres terytorialny opracowania obejmuje tereny gminy i miasta Miłomłyn.

Ileokroć w niniejszej Prognozie jest mowa o Planie, projekcie Planu, projekcie dokumentu, PGN należy przez to rozumieć „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn”.

1.2 Główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Celem strategicznym Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2015-2020 jest ograniczenie emisji (w tym głównie emisji gazów cieplarnianych) do środowiska w latach 2015-2020.

¹ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 1235 z późn. zm.).

Realizacja celu głównego będzie możliwa dzięki realizacji następujących celów szczegółowym:

- ograniczenie zużycia paliw nieodnawialnych dla celów grzewczych i w transporcie,
- podwyższenie efektywności energetycznej urządzeń i obiektów,
- wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- ograniczenie zużycia energii elektrycznej.

Realizacja wymienionych celów odbywać się będzie poprzez działania, na których realizację gmina ma bezpośredni wpływ, a więc działania podejmowane przez samą gminę lub jednostki od niej zależne, a także poprzez działania podejmowane przez inne podmioty z terenu gminy Miłomłyn.

Przy sporządzeniu Planu zachowano hierarchię wobec nadrzędnych dokumentów, tj.:

krajowych:

- Strategia rozwoju kraju 2020
- Polityka energetyczna Polski do 2030
- Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, perspektywa do 2020 r. (BEiŚ)
- Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2030
- Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

regionalnych:

- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego
- Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018
- Program Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszzonego PM10.

lokalnych:

- Strategia Rozwoju Gminy Miłomłyn na lata 2014- 2020
- Studium uwarunkowań i kierunków i zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Miłomłyn (obowiązuje Uchwała Nr XXII/144/2012)
- Program Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2018
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2013-2028

W odniesieniu do dokumentów krajowych:

Strategia rozwoju kraju 2020 - Określa cele strategiczne rozwoju kraju do 2020 roku oraz 9 zintegrowanych strategii, które służą realizacji założonych celów rozwojowych. Jedną z nich jest bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, której głównym celem jest poprawa efektywności energetycznej i stanu środowiska.

Poprawieniu efektywności energetycznej służyć mają prace nad innowacyjnymi

technologiami w systemach energetycznych. Mają one zastosowanie w produkcji maszyn i urządzeń energetycznych nowej generacji, w układach cieplnych opartych na OZE.

Poprawie jakości powietrza służyć będą działania na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza z sektorów najbardziej emisyjnych (energetyka, transport) i ze źródeł emisji rozproszonych (nieduże zakłady przemysłowe, małe kotłownie). Promowane będzie stosowanie innowacyjnych technologii w przemyśle, paliw alternatywnych oraz rozwiązań zwiększających efektywność zużycia paliw i energii w transporcie, a także stosowanie paliw niskoemisyjnych w mieszkalnictwie.

Polityka energetyczna Polski do 2030 - Dokument ten, poprzez działania inicjowane na szczeblu krajowym, wpisuje się w realizację celów polityki energetycznej określonych na poziomie Wspólnoty. Określa on również, podstawowe kierunki polskiej polityki energetycznej jako:

- Poprawa efektywności energetycznej,
- Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- Dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
- Rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Wdrożenie proponowanych działań istotnie wpłynie na zmniejszenie energochłonności polskiej gospodarki, a co za tym idzie zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego. Przełoży się to też na mierzalny efekt w postaci redukcji emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń w sektorze energetycznym.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, perspektywa do 2020 r.(BEiŚ) - Dokument stanowi jedną z dziewięciu podstawowych strategii zintegrowanych łącząc zagadnienia rozwoju energetyki i środowiska. Celem głównym Strategii jest zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną energetycznie gospodarkę. Cele szczegółowe zawierają: zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię, poprawę stanu środowiska. Strategia określa kierunki działań obejmujące poprawę m. in. następujących wskaźników: efektywności energetycznej, udział energii ze źródeł odnawialnych.

Krajowy Plan Działań dotyczący efektywności energetycznej dla Polski 2030 - Określa szczegółowe działania w celu poprawy efektywności energetycznej z podziałem na sektory.

Poniższa tabela przedstawia zadania priorytetowe w poszczególnych sektorach.

Tab. 1 Priorytetowe zadania w poszczególnych sektorach Krajowego Planu Działań dotyczących efektywności energetycznej

Działania w sektorze mieszkalnictwa	Fundusz Termomodernizacji i Remontów
Działania w sektorze publicznym	System zielonych inwestycji (Część 5) - zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych
	Program Operacyjny „Oszczędność energii i promocja odnawialnych źródeł energii” dla wykorzystania środków finansowych w ramach mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego w latach 2012- 2017
	System zielonych inwestycji (Część 1) - zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej
Działania w sektorze przemysłu i MŚP	Efektywne wykorzystanie energii (Część 1) - Dofinansowanie audytów energetycznych i elektroenergetycznych w przedsiębiorstwach.
	Efektywne wykorzystanie energii (Część 2) - Dofinansowanie zadań inwestycyjnych prowadzących do oszczędności energii lub do wzrostu efektywności energetycznej przedsiębiorstw.
	Program Priorytetowy Inteligentne sieci energetyczne
	System zielonych inwestycji (Część 2) - Modernizacja i rozwój ciepłownictwa
Działania w sektorze transportu	Systemy zarządzania ruchem i optymalizacja przewozu towarów.
	Wymiana floty w zakładach komunikacji miejskiej oraz promocja ekojazdy.
Środki horyzontalne	System białych certyfikatów.
	Kampanie informacyjne, szkolenia i edukacja w zakresie poprawy efektywności energetycznej.

Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej- Potrzeba opracowania Planu jest zgodna z polityką Polski i wynika z Założeń Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, przyjętych przez Radę Ministrów 16 sierpnia 2011 roku. Głównym celem programu jest rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju, czyli wypracowanie rozwiązań, które będą miały pozytywny wpływ zarówno na środowisko, jak i gospodarkę.

Z założeń programowych NPRGN wynikają szczegółowe zadania dla gmin do których należą:

- rozwój niskoemisyjnych źródeł energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami,
- rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych,

- zapobieganie powstaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn zakłada działania wpisujące się w powyższe zadania priorytetowe.

W odniesieniu do dokumentów regionalnych:

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025 - Strategia wyznacza cel główny dla województwa, którym jest „Spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy”.

Cel ten będzie realizowany poprzez poszczególne cele strategiczne. Jednym z celów strategicznych jest cel 4: Nowoczesna infrastruktura rozwoju, w ramach którego realizowane będą 3 cele operacyjne, którymi są:

- zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności;
- dostosowana do potrzeb sieć nośników energii;
- poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego.

W ramach powyższych celów operacyjnych realizowane będą działania dotyczące m.in:

- sieci gazowej – m.in. modernizacja i budowa dystrybucyjnej/przesyłowej sieci gazowej, w szczególności na obszarach jej pozbawionych, informatyczne systemy wspomagające zarządzanie i eksploatację dystrybucyjnej/przesyłowej sieci gazowej,
- sieci energetycznej –modernizacja optymalizująca jej parametry i wprowadzanie rozwiązań służących poprawie efektywności energetycznej w regionie,
- sieci ciepłowniczej, w tym przede wszystkim budowa niskoemisyjnych wydajnych źródeł ciepła wraz z siecią rozdzielczą,

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego - w planie wyodrębniono kilka stref polityki przestrzennej. Miłomłyn należy do elbląskiej strefy polityki przestrzennej, gdzie jest lokalnym ośrodkiem rozwoju.

Zgodnie z zapisami planu kierunki rozwoju przestrzennego powinny zmierzać do rozwoju wielofunkcyjnego, co oznacza rozwój równorzędny wielu funkcji gospodarczych, takich jak: rolnictwo, turystyka, agroturystyka, uzdrowiska, przemysł, leśnictwo, rybactwo oraz instytucji wspierania przedsiębiorczości.

Plan w zakresie ochrony powietrza wskazuje m.in:

- ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez preferowanie źródeł energii mniej uciążliwych dla środowiska, w tym źródeł odnawialnych oraz poprzez stosowanie urządzeń redukujących emisję zanieczyszczeń

Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko - Mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018 - Celem programu jest ochrona zasobów naturalnych, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Program w ramach priorytetu II. Zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych wskazuje ochronę klimatu poprzez :

- wycofywanie z obrotu i stosowania substancji niszczących warstwę ozonową,
- promocję wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu zapewnienia wzrostu udziału OZE w bilansie energii pierwotnej,
- aktualizację i realizację wojewódzkiego programu ekoenergetycznego,
- zwiększanie efektywności energetycznej gospodarki i ograniczanie zapotrzebowania na energię,
- prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zapewniający przyrost zasobności drzewostanów (kumulację dwutlenku węgla);

w ramach priorytetu III. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego wskazuje m.in.: konieczność poprawy jakości powietrza poprzez:

- redukcję emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii przez:
 - likwidację lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowę sieci ciepłowniczej,
 - zamianę kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne,
 - instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowę nowoczesnych sieci ciepłowniczych,
 - instalowanie i modernizacja urządzeń ochrony powietrza,
 - prowadzenie kontroli prawidłowości eksploatacji urządzeń energetycznych,
 - rozbudowę sieci gazowej (przesyłowej i rozdzielczej) województwa,
 - zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych);
- Ograniczenie emisji ze środków transportu poprzez:
 - modernizację taboru samochodowego, rozwój systemów komunikacji zbiorowej przyjaznych środowisku i promocję korzystania z publicznych środków transportu,
 - poprawę jakości dróg i organizacji ruchu kołowego;

Program Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀ wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszzonego PM₁₀ - W programie określono działania kierunkowe zmierzające do przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie zanieczyszczeń objętych programem:

1. W zakresie ograniczania emisji powierzchniowej (niskiej, rozproszonej emisji komunalno – bytowej i technologicznej):

- rozbudowa centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą,
- zmiana paliwa na inne o mniejszej zawartości popiołu lub zastosowanie energii elektrycznej, względnie indywidualnych źródeł energii odnawialnej,

- zmniejszanie zapotrzebowania na energię ciepłą poprzez ograniczanie strat ciepła – termomodernizacja budynków,
- ograniczanie emisji z niskich rozproszonych źródeł technologicznych,
- zmiana technologii i surowców stosowanych w rzemiośle, usługach i drobnej wytwórczości wpływająca na ograniczanie emisji pyłu zawieszanego PM10 i B(a)P.

2. W zakresie ograniczania emisji liniowej (komunikacyjnej):

- kontynuacja modernizacji taboru komunikacji w miastach i gminach,
- wprowadzenie nowych niskoemisyjnych paliw i technologii, szczególnie w systemie transportu publicznego i służb miejskich,
- szkolenia kierowców i obsługi maszyn dotyczące zmniejszenia emisji poprzez odpowiednie użytkowanie pojazdów,
- stosowanie zachęt finansowych do wymiany pojazdów na bardziej przyjazne środowisku,
- kierowanie ruchu tranzytowego z ominięciem miasta lub jego części centralnych,
- tworzenie stref z zakazem ruchu samochodów,
- rozwój i zwiększanie efektywności systemu transportu publicznego,
- polityka cenowa opłat za przejazdy i zsynchronizowanie rozkładów jazdy transportu zbiorowego zachęcające do korzystania z systemu transportu zbiorowego,
- tworzenie systemu ścieżek rowerowych,
- tworzenie systemu płatnego parkowania w centrum miast,
- intensyfikacja okresowego czyszczenia ulic (szczególnie w okresach bezdeszczowych),
- wprowadzenie ograniczeń prędkości na drogach o pyłacej nawierzchni,
- stosowanie przy modernizacji dróg i parkingów materiałów i technologii gwarantujących ograniczenie emisji pyłu podczas eksploatacji,
- uprzywilejowanie ruchu pieszego w centrum miasta.

3. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – energetyczne spalanie paliw:

- ograniczenie emisji pyłu zawieszanego PM10 oraz B(a)P poprzez optymalne sterowanie procesem spalania i podnoszenie sprawności procesu produkcji energii,
- zmiana paliwa na inne, o mniejszej zawartości popiołu i siarki,
- stosowanie technik gwarantujących zmniejszenie emisji substancji do powietrza,
- stosowanie technik odpylania, odsiarczania i odazotowania spalin o dużej efektywności,
- stosowanie oprócz spalania paliw odnawialnych źródeł energii,
- zmniejszenie strat przesyłu energii.

4. W zakresie ograniczania emisji z istotnych źródeł punktowych – źródła technologiczne:

- stosowanie efektywnych technik odpylania, odsiarczania i odazotowania gazów odlotowych,
- zmiana technologii produkcji, w tym likwidacja źródeł o znaczącej emisji pyłu,
- zmiana profilu produkcji wpływająca na ograniczenie emisji substancji zanieczyszczających.

5. W zakresie przetwórstwa mięsnego na skalę komercyjną (fast-foody, restauracje, itp.)

- stosowanie metod smażenia mięsa (np. z konwerterem katalitycznym), zapewniających obniżenie emisji benzo(a)pirenu,
- stosowanie zachęt finansowych dla restauracji, które są skłonne wymienić systemy wentylacyjne,
- promocja w lokalnych społecznościach obiektów przetwórstwa mięsa stosujących metody smażenia zapewniające obniżenie emisji benzo(a)pirenu.

6. W zakresie ograniczania emisji powstającej w czasie pożarów lasów i wypalania łąk, ściernisk, pól:

- zapobieganie pożarom w lasach (uświadamianie społeczeństwa, zakazy wchodzenia w trakcie suszy, sprzątanie lasów),
- użytkowanie terenów publicznych z wykorzystaniem bezpiecznych praktyk wykorzystujących użycie ognia,
- skuteczne egzekwowanie zakazu wypalania łąk, ściernisk i pól.

7. W zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi:

- usprawnianie infrastruktury recyklingu, w celu ułatwienia zbiórki odpadów,
- zachęcenie do stosowania kompostowników,
- stworzenie specjalnego systemu programów zbiórki odpadów zielonych pochodzących z ogrodów,
- zbiórka makulatury,
- prowadzenie kampanii edukacyjnych, informujących społeczeństwo o zagrożeniach dla zdrowia płynących z „otwartego” spalania śmieci.

8. W zakresie edukacji ekologicznej i reklamy:

- kształtowanie właściwych zachowań społecznych poprzez propagowanie konieczności oszczędzania energii cieplnej i elektrycznej oraz uświadamianie o szkodliwości spalania paliw niskiej jakości,
- prowadzenie akcji edukacyjnych mających na celu uświadamianie społeczeństwa o szkodliwości spalania odpadów (śmieci) połączonych z nakładaniem mandatów za spalanie odpadów (śmieci),
- uświadamianie społeczeństwa o korzyściach płynących z użytkowania scentralizowanej sieci ciepłowniczej, termomodernizacji i innych działań związanych z ograniczeniem emisji niskiej,
- promocja nowoczesnych, niskoemisyjnych źródeł ciepła,
- wspieranie przedsięwzięć polegających na reklamie oraz innych rodzajach promocji towaru i usług propagujących model konsumpcji zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, w tym w zakresie ochrony powietrza.

9. W zakresie planowania przestrzennego:

uwzględnianie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego sposobów zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszanego PM₁₀, B(a)P, poprzez działania polegające na:

- wprowadzaniu zieleni ochronnej i urządzonej oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych miast (place, skwery),
- zachowaniu istniejących terenów zieleni i wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast,
- ustalaniu sposobu zaopatrzenia w ciepło z zakazem używania paliw stałych w indywidualnych stałych źródłach ciepła w nowoplanowanej zabudowie,
- preferowanie podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym,
- modernizowaniu układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ściśle centrum miast,
- reorganizacji układu komunikacyjnego oraz wprowadzeniu stref zamkniętych dla ruchu samochodowego w ścisłym centrum miast,
- zapewnieniu obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy,

w decyzjach środowiskowych dla budowy i przebudowy dróg:

- zalecenie stosowania wzdłuż ciągów komunikacyjnych pasów zieleni izolacyjnej (z roślin o dużych zdolnościach fitoromediacyjnych),
- zalecenie stosowania ekranów akustycznych pochłaniających typu "zielona ściana" zamiast najczęściej stosowanych ekranów odbijających,

Planowanie rozbudowy miast w sposób zapobiegający zbytniemu „rozlewaniu się miasta”.

W odniesieniu do dokumentów lokalnych:

Strategią Rozwoju Gminy Miłomłyn na lata 2014 - 2020 – strategia ustala cele strategiczne, jednym z nich jest: Cel strategiczny 1- Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna, turystyczna i społeczna ,

W ramach celu znajdują się działania operacyjne, które będą miały wpływ na ograniczenie niskiej emisji poprzez m.in.

- poprawę jakości dróg na obszarze Gminy Miłomłyn,
- poprawę infrastruktury technicznej na terenie Gminy Miłomłyn,
- poprawę jakości infrastruktury turystycznej na obszarze Gminy Miłomłyn.

Studium uwarunkowań i kierunków i zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Miłomłyn - w studium wskazane zostały obszary lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz lokalizacja instalacji służących do celowej produkcji biogazu z biomasy roślinnej, odchodów zwierzęcych, organicznych odpadów (np. z przemysłu spożywczego) i odpadów poubojowych.

Ponadto w studium wyznaczone zostały kierunki rozwoju infrastruktury w tym m.in:

- Bieżące naprawy i modernizacja dróg na terenie gminy,
- Rozwój systemu ścieżek rowerowych.

Program Ochrony Środowiska Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2018 - Program wskazuje działania zakresu ochrony powietrza atmosferycznego w gminie:

- Ograniczenie emisji w sektorze komunalnym poprzez preferowanie kotłów gazowych, olejowych, urządzeń elektrycznych, kotłów mieszanych na gaz i elektrykę, pieców grzewczych przenośnych lub stałych na gaz butlowy, a przede wszystkim niekonwencjonalnych źródeł energii dla ogrzewania wody (np. systemy solarne). Ograniczeniu niskiej emisji z systemów ogrzewania służyć będzie również oszczędność ciepła związana z wykonywaniem termomodernizacji budynków,
- Ograniczenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych poprzez modernizację dróg na terenie gminy, odpowiednie zagospodarowanie pasów otaczających tereny komunikacyjne oraz zwiększanie udziału transportu zbiorowego.

A także działań z zakresu racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych, edukacji ekologicznej

Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2013-2028- jest to dokument strategiczny wytyczający główne kierunki rozwoju lokalnej energetyki w zgodzie z wartościami ochrony środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia mieszkańców.

Wnioski płynące z dokumentu:

- W zakresie przedsięwzięć racjonalizujących użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych. W ramach przedsięwzięć zostały wskazane:
 - modernizacja źródeł ciepła,
 - termomodernizacja budynków,
 - modernizacja instalacji odbiorczych (centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej).

Jednocześnie w obiektach nowo wznoszonych na terenie Gminy Miłomłyn należy stosować

- nowoczesne rozwiązania techniczne o wysokiej sprawności użytkowej tj.: nowoczesne rozwiązania źródeł ciepła oparte o kotły grzewcze o wysokiej sprawności, opalanych paliwem ciekłym lub gazowym,
- instalacje grzewcze wyposażone w urządzenia regulacyjne pozwalające na oszczędną ich eksploatację,
- instalacje grzewcze i ciepłej wody użytkowej wyposażone w urządzenia pomiarowe, umożliwiające indywidualne rozliczanie, co skłania użytkowników do działań zmierzających do oszczędzania energii,
- właściwą izolację termiczną instalacji, co zminimalizuje niepożądane straty ciepła,
- budynki o przegrodach charakteryzujących się małym współczynnikiem przenikania ciepła, co najmniej nie przekraczającym obowiązujących normatywów.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn zakłada działania wpisujące się w powyższe zadania priorytetowe. Rozwój gospodarki niskoemisyjnej w mieście i gminie Miłomłyn przyczyni się do pozytywnego wpływu na środowisko jak i gospodarkę, tym samym zapewniając zrównoważony rozwój.

2 INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko skutków realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn, została sporządzona w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013, poz. 1235, ze zm.). Prognozę oddziaływania Planu na środowisko sporządzono zgodnie z art. 51, ust. 2 ww. Ustawy. Zastosowano metody opisowe, polegające na analizie tekstu projektu dokumentu. Analizie i ocenie poddano przede wszystkim:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszarów chronionych oraz ich integralność, a także na środowisko, a w szczególności: ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Do przeprowadzenia wymienionych powyżej prac wykorzystano materiały i dokumenty zebrane samodzielnie. Prognozę sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki zasobów środowiska poddanych oddziaływaniu oraz analiz opartych na dostępnych danych.

3 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Biorąc pod uwagę lokalizację gminy Miłomłyn, nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji ma charakter lokalny i ewentualne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Prawidłowy przebieg realizacji ustaleń aktualizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn nie stwarza zagrożenia wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

4 ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

4.1 Położenie geograficzne i administracyjne obszaru

Gmina miejsko-wiejska Miłomłyn położona jest w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskim w zachodniej części powiatu ostródzkiego. Miasto stanowi siedzibę Gminy oraz położone jest nad Kanałem Elbląskim. Gmina zajmuje powierzchnię 160,6 km², co stanowi 9,1% powierzchni powiatu ostródzkiego i około 0,66% obszaru województwa warmińsko-mazurskiego.

Gmina Miłomłyn graniczy z następującymi gminami:

- od północy z gm.: Małdyty, Morąg (powiat ostródzki),
- od południa z gm.: Ostróda (powiat ostródzki), Iława (powiat iławski),
- od zachodu z gm. Zalewo (powiat iławski),
- od wschodu z gm. Łukta (powiat ostródzki).

Rys. 1 Położenie Gminy Miłomłyn na tle Powiatu Ostródzkiego

4.2 Środowisko abiotyczne

4.2.1 Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu

W budowie geomorfologicznej obszaru opracowania występuje wysoczyzna moreny dennej o rzeźbie falistej zbudowana jest z glin zwałowych i podrzędnie z piasków lodowcowych. W obrębie tej jednostki formy terenowe są zwykle drobno powierzchniowe. Na jej obszarze znajduje się

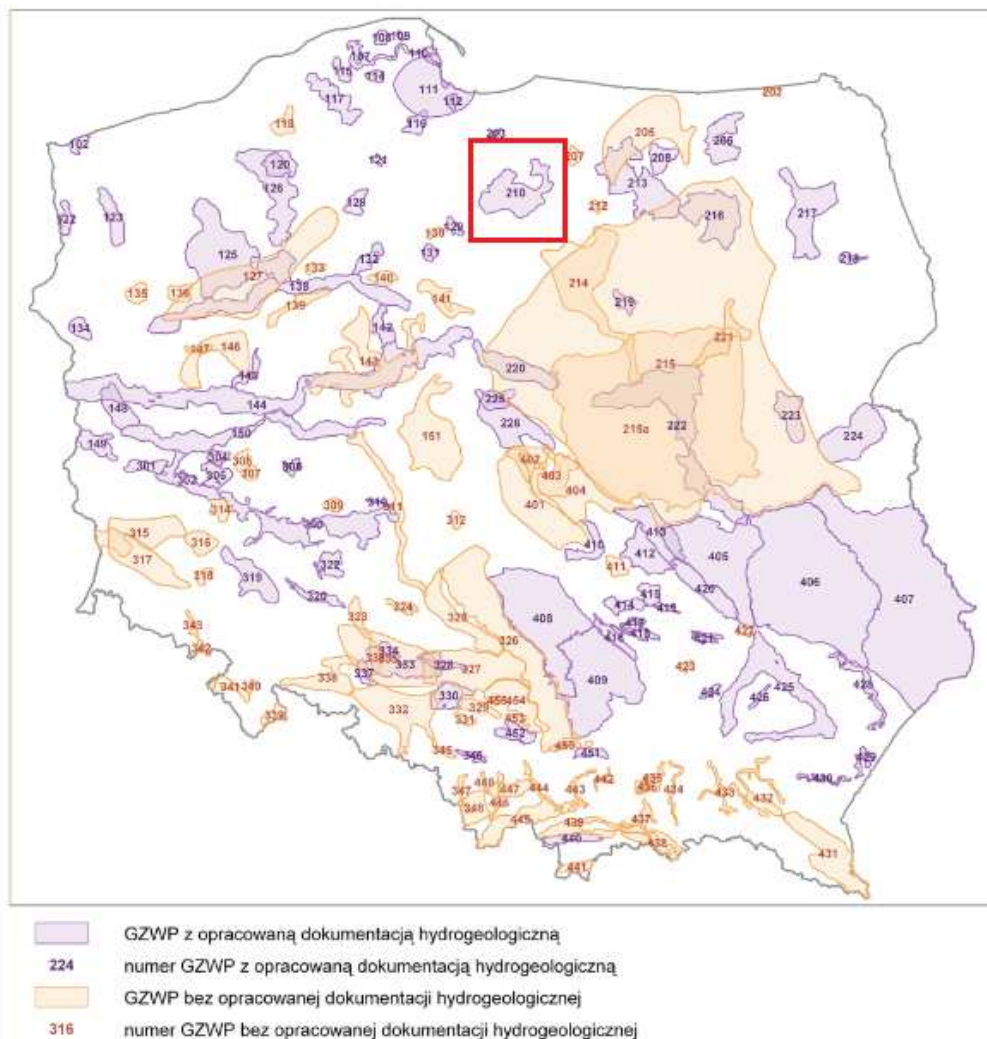
większość terenów rolniczych gminy. Drugą jednostką morfogenetyczną jest falisty, a miejscami prawie równiny zandr, obejmujący wschodnią część gminy. Tereny zandru prawie w całości pokryte są lasami. Trzecim charakterystycznym elementem krajobrazu, wpływającym zasadniczo na jego charakter są rynny subglacjalne, o przebiegu na ogół zbliżonym do południkowego, zwykle dość głęboko wcięte w teren (do kilkunastu metrów). W większości wypełniają je wody jezior, w mniejszym stopniu utwory mineralne lub organiczne.

Na obszarze gminy występują udokumentowane złoża kopalin pospolitych - kruszywa naturalnego. Gmina posiada także udokumentowane złoża torfu o właściwościach leczniczych. Złoże torfu leczniczego położone jest w widłach kanału Elbląskiego i rzeki Korbajny.

4.2.2 Wody podziemne

Zachodnia część gminy usytuowana jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 210 – Zbiornik międzymorenowy łława (Źródło: <http://www.psh.gov.pl> (Źródło: <http://www.psh.gov.pl>) o zasobach dyspozycyjnych 180 tys. m³/dobę.

We wschodniej części gminy znajdują się wody podziemne Drwęcko-Taborskiego zbiornika wód podziemnych bez izolacji.

Rys. 2 Położenie GZWP 210

Wody mineralne

Na terenie gminy Miłomłyn na głębokościach 1,1-1,5 km można się spodziewać występowania wód mineralnych o znaczeniu leczniczym, należących do grupy wód pospolitych. Są to najprawdopodobniej wody chlorkowo- sodowe, nadające się wyłącznie do kąpeli wymagające podgrzania lub rozcieńczenia. Ewentualne ich pozyskiwanie wymagałoby przeprowadzenia badań.

4.2.3 Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe na terenie gminy Miłomłyn zajmują około 10,5 % powierzchni (przy średniej dla województwa 5,73 %). Obszar gminy znajduje się w dorzeczu rzeki Drwęcy. Osią sieci hydrograficznej obszaru gminy jest Kanał Elbląski dopływający do jeziora Drwęckiego, a największym jego dopływem jest rzeka Korbajna. Dopływem Korbajny jest rzeka Rybna. Południowo-zachodnia część gminy z jeziorem Gil Wielki odwadniana jest do jeziora Drwęckiego poprzez strugę Iłgę.

Na terenie gminy znajduje się 19 jezior o łącznej powierzchni 1226 hektarów. Z tego 6 jezior jest o powierzchni do 5 ha, 10 jezior w przedziale 5-60 ha. Największe jeziora to:

- Gil Wielki - 558,32 ha,
- Ilińsk - 241,56 ha,
- Karnickie - 156,65 ha

4.2.4 Gleby

Na terenie gminy występuje ok. 28 % gleb o niskiej klasie bonitacyjnej (V i VI) mogących w części stanowić miejsca pod przyszłe zalesienia (w tym na gruntach rolnych).Wskaźnik rolniczej przydatności gleb dla gminy Miłomłyn wynosi 50,9 pkt. przy średniej województwa 50,1 pkt. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej (uwzględniającej wartość i współdziałanie gleby, agroklimatu, rzeźby terenu i stosunków wodnych) dla gminy mieści się w przedziale 65,1-70,0 punktów przy średnim wskaźniku dla kraju i województwa ok. 65 punktów. Ogólnie rzecz ujmując jakość gleb pod względem przydatności dla rolnictwa należy ocenić jako dobrą nieco powyżej średniej województwa. Gmina Miłomłyn położona jest w strefie średniej zagrożenia erozją. Jednakże na terenach zagrożonych występują lasy ograniczające możliwość działań erozyjnych. Na terenie gminy gleby wysokich klas bonitacyjnych stanowią odpowiednio – kl. III – 19,9 %, kl. IV – 50,3 %. Gleby mniej urodzajne o klasach bonitacyjnych V i VI obejmują 27,7 % powierzchni gminy. Grunty rolne skupiają się w zachodniej części gminy. Najbardziej urodzajne gminy (klasy III) występują w większych skupiskach w rejonie Wólki Majdańskiej, Liwy i Boguszowa. Gleby klasy III zajmujące ok. 1000 ha są obszarami podlegającymi prawnej ochronie.

4.2.5 Warunki klimatyczne

Gmina Miłomłyn położona jest w obszarze Pojezierza Ławsko - Ostródzkiego leżącego w strefie pojezierzy północno - wschodniej Polski i należy według Romera (1957), do mazurskiej dzielnicy klimatycznej. Klimat w obrębie Pojezierza charakteryzuje się dużą zmiennością wynikającą ze ścierania się wpływów klimatu oceanicznego w postaci prądów płynących z pn. - zach. oraz klimatu kontynentalnego, którego fale płyną od wsch. i pd. - wsch. Duży wpływ na kształtowanie się klimatu wywiera niewielka odległość od Bałtyku, wzniesienia n.p.m., ukształtowanie terenu, duża liczba zbiorników wód jeziornych, bagien oraz pokrycie znacznych połaci lasami.

Typowa dla strefy klimatu przejściowego zmienność klimatu uwidacznia się w znacznych wahaniami temperatur i ilości opadów. Średnie roczne temperatury powietrza wynoszą ponad +7°C. Najchłodniejszym miesiącem jest styczeń (średnia temperatura -3°C), a najcieplejszym lipiec (średnia temperatura ponad +17°C). Długość trwania okresu wegetacyjnego 220 - 221 dni w roku. Średnia temperatura +12°C.

Suma opadów rocznych 550 - 700 mm. Średnia liczba dni z opadami wynosi ok. 160 - 170 w ciągu roku. Największa ilość opadów przypada na miesiące letnie tj. na okres od czerwca do sierpnia i wynosi około 80 - 100 mm miesięcznie. Na rozkład opadów tego terenu wywiera dodatkowo wpływ jego jeziorność. Ponieważ większej jeziorności odpowiadają większe zasoby pary wodnej w powietrzu, korzystnie wpływa to na zwiększenie opadów (Schmuck 1959). Cechą charakterystyczną jest także duża wilgotność względna powietrza, wynosząca około 82 %. Największa jest w grudniu do około 90 %, najmniejsza w maju 70%.

W skali całego roku największą frekwencję wykazują wiatry z kierunku zachodniego i północno - zachodniego, które panują przez połowę dni w roku. Średnia liczba dni bezwietrznych w ciągu roku wynosi 5.

4.3 Środowisko biotyczne

4.3.1 Szata roślinna

Gmina Miłomłyn należy do działu pomorskiego jednostki geobotanicznej. Szata roślinna gminy podobnie jak szata roślinna województwa należy do najbardziej interesującej na terenach nizinnych. Wpływ na to może mieć między innymi urozmaicona rzeźba terenu, wpływ północnego klimatu, różnorodność gleb, bogactwo wód i torfowisk oraz stosunkowo niewielkie przekształcenia ekosystemów. Gmina położona jest na obszarze występowania zbiorowisk roślinnych o subatlantyckim zasięgu. Występują tu także gatunki borealne czyli północne, ale nieco w mniejszej ilości niż na obszarze północno-wschodniej części województwa. Widoczny jest też wpływ roślinności typowej dla zachodniej części Europy Środkowej. Do najbardziej charakterystycznych składników szaty roślinnej należą zbiorowiska leśne, torfowiskowe i wodne. Na terenie gminy podstawowym skupiskiem roślinnym są lasy stanowiące naturalną formację roślinną zajmującą 40,5 % powierzchni gminy. Głównym gatunkiem drzewostanu jest sosna, z jej specyficzną odmianą – sosna taborską, kolejnym obszarowo gatunkiem jest buk. Z cennych gatunków występuje modrzew, a z drzew

liściastych dęb, brzoza, olcha, grab i osika. W lasach gminy występują też rośliny niskie, dziko rosnące: m. in. konwalia majowa, malina kamionka, orlica pospolita, jarzębiec pospolity.

Ponadto w lasach gminy znajdują się porosty, mchy oraz roślinność naczyniowa. Występowanie porostów świadczy o niewielkim stopniu degradacji środowiska naturalnego. Przyjęto bowiem, że intensywność występowania na określonym terenie, ich gatunkowa frekwencja, są pewnym wskaźnikiem stopnia zanieczyszczenia powietrza. Roślinność naczyniowa terenu gminy poza roślinami pospolitymi reprezentowana jest przez rośliny chronione, z których można wymienić: malinę moroszkę, wawrzynek wilczełyko, pokrzyk wilczą jagodę, turówkę wonną i konwalię majową.

4.3.2 Fauna

Bogaty świat roślinny gminy stwarza doskonałe warunki do bytowania na tym terenie licznych gatunków zwierząt. Na terenie gminy występuje bogata fauna, bytują tutaj między innymi: jelenie, sarny, dziki, lisy, zające oraz borsuki, tchórze, kuny, jeże, wiewiórki a także myszy, krety, ryjówki, nornice. Z licznych gatunków ptaków występują tu: orły bieliki, orliki, sikory, dzięcioły, pełzacze, kowaliki, sowy, puchacze, wilgi i inne. Ponadto na terenie gminy zamieszkują płazy i gady. Płazy są drapieżnikami, wiele z nich odgrywa pożyteczną rolę, np. oczyszczanie szkótek i upraw leśnych, pól i ogrodów. Płazy ze względu na posiadanie nagiej skóry są bardzo wrażliwe na występowanie zanieczyszczeń powietrza i wody. Ich obfite występowanie na terenie gminy jest wskaźnikiem niewielkiego zanieczyszczenia środowiska. Na terenie gminy z płazów żyją m. in.: rzekotka drzewna, ropucha szara i zielona, żaba wodna, jeziorkowa, trawna i moczarkowa, z gadó jaszczurka żyworodna, zwinka i zielona, padalec zwyczajny, żółw błotny, żmija zygzakowata i zaskroniec zwyczajny. Liczna jest populacja ichtiofauny. Duża powierzchnia wód powierzchniowych powoduje występowanie ryb uznawanych za pospolite, takie jak: sieja, sielawa, szczupak, okoń, leszcz, sandacz, jazgarz, krąp, karp, karaś, węgorz, kleń, jaź, miętus, płoć, ukleja, ciernik itp., ale także szczególnie cenne gatunki wędrówne; czyli ryby łososiowate (troć, pstrąg potokowy, łosoś). Wpływ na to ma występowanie relatywnie czystych wód w rzekach oraz szybki ich nurt.

4.4. Formy ochrony przyrody oraz obszary cenne przyrodniczo

Na obszarze Gminy występują następujące formy ochrony przyrody:

1. OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU:

- **Obszar Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego** - obszar wyznaczony Uchwałą Nr VII/127/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego.
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich** -obszar wyznaczony Rozporządzeniem Nr 150 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Taborskich.

2. REZERWATY:

- **Jezioro Iłgi** – jest to rezerwat faunistyczny o powierzchni 75 ha; rezerwat stanowi ostoję ptactwa wodno-błotnego; usytuowany jest pomiędzy jeziorami Gil Wielki a Drwęckim; rezerwat utworzony został dla ochrony miejsc lęgowych ptactwa wodnego oraz dla zachowania stanowisk roślinności torfowiskowej;
- **Rzeka Drwęca** – jest to rezerwat wodny o powierzchni 804 ha; rezerwat powstał w celu ochrony występujących na tym obszarze gatunków ryb, takich jak pstrąg, łosoś, troć i certa, minóg rzeczny; rezerwat obejmuje w całości rzekę Drwęce wraz z fragmentami jej dopływami (Grabiczka, Dylewka, część Pobórskiej Strugi, Gizeli, Iławski, Elszi, Wela, Rypienica, Ruźnica) oraz jeziorami przepływowymi.

3. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Miłomłyn występuje 16 pomników przyrody

Tab. 2 Pomniki przyrody na terenie gminy Miłomłyn

1.	Leśnictwo Drwęca oddz. 80 h	Sosna nad j. „Iłgi”, obwód 370 cm, wys. 31 m	1952
2.	Leśnictwo Tarda oddz. 113	Dąb, obwód 370 cm, wys. 31 m	1952
3.	Leśnictwo Przemysławów, bezodpływowe bagna śródlądowe w oddz. 135 h; 155 f, h, 156 a, d	Stanowisko żółwia błotnego	1970
4.	Leśnictwo Przemysławów oddz.106d 2 km SW od Wińca, nad jeziorem Sopla	2 buki, 15m od siebie, obwód, 290; 340cm, wys. 28m	1978
5.	Nadleśnictwo Miłomłyn, przy drodze leśnej w NE części oddz.83	Dąb „Ucho Igiełne”, 2 zrosnięte na wys., 9 m, obwód 390 cm, wys. 23 m	1984
6.	Nadleśnictwo Miłomłyn, obr. Tarda oddz. 191 h	0,72ha 120-letniego drzewostanu bukowo-modrzewiowego (490m ³), ob.do 550cm, wys.24-38 m	1989
7.	Leśnictwo Przyłądek oddz. 144 h	13 dębów, ob. 300-420 cm, wys.20-30 m	1991
8.	N kraniec osady Tarda	3 dęby, ob. 340-465 cm, wys. 20 m	1991
9.	150 m od drogi Tarda-Miłomłyn	Lipa, ob. 420 cm, wys. 26 m	1992
10.	Leśnictwo Bagieńsko oddz. 278 w; w lesie wodochronnym na brzegu Kanału Elbląskiego	Kasztanowiec, ob. 280 cm, wys. 25 m	1997
11.	(j. w., w lesie wodochronnym)	Dąb, ob. 340 cm, wys. 25 m	1997
12.	(j. w., w lesie wodochronnym)	Dąb, ob. 320 cm, wys. 25 m	1997
13.	Przy drodze gruntowej S od Zatoki	3 dęby, ob. 400; 290; 280 cm, wys. 20 m	1996
14.	Przy wjeździe do osady Nadleśnictwo. Miłomłyn	2 kasztanowce, ob. 262; 315 cm, wys. 20 m	1989
15.	Leśnictwo Śródziejzerze oddz. 197	Dąb na kanale Ostródzko – Elbląskim obwód 540 cm, wys. 24m	1952
16.	Pastwisko wsi Mały Gil (40 m od jeziora)	Glaz grubokrystaliczny granit jasnoszary obwód 1000 cm, wys. 1,1 m	1961

4. OBSZARY NATURA 2000

- **Dolina Drwęcy PLH280001** – obszar znajduje się na terenie dwóch województw: warmińsko-mazurskiego i kujawsko-pomorskiego; Dolina Drwęcy pełni funkcję płytkiej doliny marginalnej w subfazie krajeńsko-wąbrzeskiej; dominującą rzeźbą terenu są faliste moreny denne, ciągi moren czołowych, równiny sandrowe oraz rynny polodowcowe. Bogactwo i różnorodność systemu

przyrodniczego obszaru Doliny Drwęcy oraz jej otoczenia wpływa na jego wysoki potencjał ekologiczny. Drwęca wraz z jej dopływami stanowi istotny korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym. Występuje tu 22 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Do najważniejszych zagrożeń zaliczyć można: zanieczyszczenia wód, zmiany stosunków wodnych, zaniechanie użytkowania rolniczego terenu, niekontrolowana turystyka i kłusownictwo. Powierzchnia leśna obszaru na terenie Gminy Miłomłyn wynosi 408,87 ha. (Źródło: natura200.gdos.gov.pl)

Teren gminy należy do funkcjonalnego obszaru „Zielone Płuca Polski”.

4.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Brak realizacji inwestycji przewidzianych w Planie, polegających na:

- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, w tym wymiana kotłów CO na ekologiczne,
- montażu OZE (kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne) dla budynków użyteczności publicznej,
- montażu kolektorów słonecznych w sektorze budynków mieszkalnych, usługowych,
- wymianie kotłów C.O. na ekologiczne, w sektorze budynków mieszkalnych i usługowych,
- montażu ogniw fotowoltaicznych w sektorze budynków mieszkalnych i usługowych,
- rozbudowie i modernizacja oświetlenia ulicznego- wymiana opraw na energooszczędne oświetlenie LED,
- modernizacji infrastruktury drogowej na obszarze miasta i gminy,
- modernizacji i budowie ścieżek rowerowych na obszarze miasta i gminy,

może przyczynić się do niezyskania zakładanych w tzw. pakiecie energetyczno-klimatycznym zobowiązań tj.:

- redukcji gazów cieplarnianych, co najmniej o 20% do 2020 roku w stosunku do poziomu z 1990 roku;
- zwiększenia udziału energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii do 2020 do 20%;
- zmniejszenie zużycia energii o 20% w stosunku do poziomu przewidywanych w 2020 roku poprzez znaczące zwiększenie efektywności energetycznej.

W związku z tym można przypuszczać, że brak realizacji inwestycji zaproponowanych w analizowanym dokumencie (Planie) nie tylko nie wpłynie na poprawę jakości powietrza, ale może się przyczynić do pogorszenia jego parametrów.

5 WALORY KULTUROWE ORAZ OCHRONA ZABYTKÓW

Na terenie gminy Miłomłyn znajdują się następujące obiekty mające znaczenie kulturowe:

Kanał Ostródzko-Elbląski

W Miłomłynie znajduje się punkt węzłowy Kanału Elbląskiego, którego nadal funkcjonujące zabytkowe rozwiązania hydrotechniczne z XIX w. stanowią unikat na skalę światową.

Śluza i jaz „Zielona”

Umożliwia żeglugę na odcinku Miłomłyn-Ostróda. Reguluje 1,4-metrową różnicę poziomu wód. Znajduje się w odległości 4,6 km od śluzy w Miłomłynie i 10,5 km od Ostródy. Obiekt został wybudowany w latach 1872 - 1876 i poddany generalnej przebudowie w latach 1920-26. Jaz został poddany remontowi kapitalnemu w 1996r.

Śluza Miłomłyn

Punkt ten stanowi ważny węzeł Kanału Elbląskiego. Tutaj rozpoczyna się kilometr trasy w kierunku jez. Drużno, w kierunku jez. Szeląg oraz w kierunku jez. Jeziorak. Reguluje 2,8- metrową różnicę poziomu wód. Obiekt został wybudowany w latach 1872 - 1876 i poddany generalnej przebudowie przed rokiem 1926.

Wrota bezpieczeństwa

Urządzenie przeciwpowodziowe usytuowane 450 m za śluzą Miłomłyn na odcinku do Elbląga Wrota awaryjne (bezpieczeństwa) zapewniają bezpieczeństwo obiektów położonych poniżej stopnia Miłomłyn zamykając dopływ wód z systemu jezior Rudej Wody w razie awarii śluzy bądź jazu Miłomłyn. Wrota są zamykane wyłącznie w razie awarii.

Jaz w Miłomłynie

Jeden z kluczowych obiektów z punktu widzenia gospodarki wodą w Systemie Jezior Warmińskich. W dwóch przęsłach po lewej stronie jazu zbudowana jest węgornia.

Odcinek kanału dzielący jezioro Karnickie na dwie części

Atrakcja na szlaku wodnym na odcinku Miłomłyn-Iława. Kanał przecina jezioro Karnickie o powierzchni 152 ha i biegnie w poprzek jeziora w sztucznie usypanym nasypie o długości 484 m. Na tym odcinku usytuowano 2 bramy bezpieczeństwa na 6,5 i 8,91 km. Szerokość kanału wynosi 39 m.

Wieża dzwonnicza z krużgankami przy kościele w Miłomłynie

Obiekt z XIV w. pełniący kiedyś funkcje obronne (okienka strzelnicze). W krużgankach znajduje się salka muzealna, w której można zapoznać się z historią Miłomłyna.

Fragmety muru obronnego w Miłomłynie

Fragment dawnych fortyfikacji miejskich z XIV w. wzniesionych z kamienia polnego i czerwonej cegły. Znajduje się w pobliżu kościoła w Miłomłynie. Zespół pałacowo-parkowy z XIX w. w Karnitach Zabytkowy obiekt nad jez. Kocioł oferujący pełen pakiet usług turystycznych i in. Znajduje się ok. 10 km na zachód od Miłomłyna. Na terenie dawnych sadów, w części południowej parku, wzniesiono domki letniskowe.

Neogotycki kościół pw. św. Bartłomieja w Miłomłynie

Zabytek sztuki sakralnej zbudowany na przełomie XIX i XX w. przy wykorzystaniu oryginalnej północnej ściany z XIV w. Wewnątrz kościoła: 3 rzeźby (Ostatnia Wieczerza, Zmartwychwstanie, Złożenie do grobu) umieszczone w późnobarokowym ołtarzu głównym; rzeźbiona ambona z początków XVIII w., gotycka chrzcielnica z przełomu XIV i XV w., witraże z początku XX w.

Zespół pałacowo-parkowy z XIX w. w Karnitach

Zabytkowy obiekt nad jez. Kocioł oferujący pełen pakiet usług turystycznych i in. Znajduje się ok. 10 km na zachód od Miłomłyna. Na terenie dawnych sadów, w części południowej parku, wzniesiono domki letniskowe.

6 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

6.1. Jakość wód podziemnych

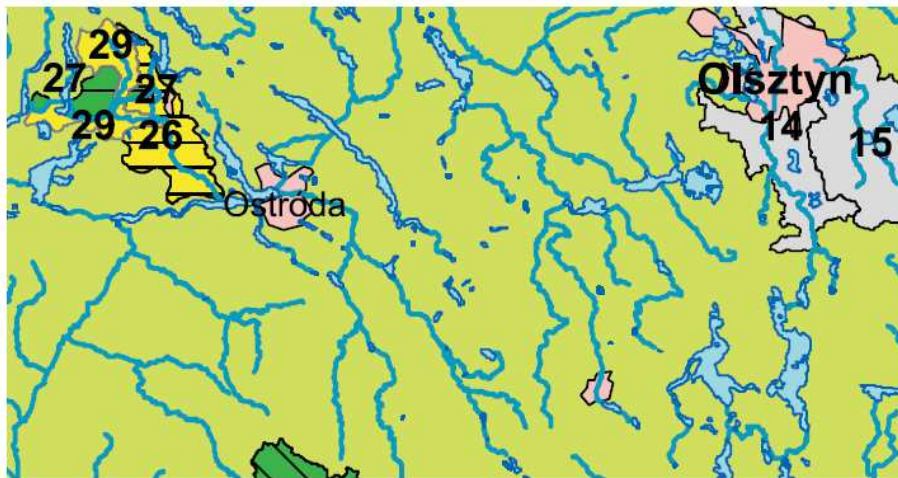
Zasoby dyspozycyjne wód podziemnych na obszarze gminy szacuje się na około 16 tys. m³, a ich pobór szacunkowo wynosi 2,3 tys. m³/dobę - co stanowi ok. 15 % tych zasobów. Jakość wód głębinowych jest w przewadze średnia. W zachodniej części gminy Miłomłyn leży fragment 210 między morenowego głównego zbiornika wód podziemnych (wgłębnych), którego zasadniczy obszar znajduje się na terenie powiatu iławskiego.

Wrażliwe na zanieczyszczenia pochodzące z powierzchni terenu są wody podziemne Drwęcko-Taborskiego zbiornika wód podziemnych bez izolacji we wschodniej części gminy, a także wody Hławskiego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych położonego w pobliżu rynien jeziornych w zachodniej części gminy. Użytkowe wody wgłębne na pozostałych terenach gminy są stosunkowo wrażliwe na zanieczyszczenia, jedynie na wysoczyźnie morenowej w północnej części gminy odporność na zanieczyszczenia wód podziemnych jest duża. Wody do celów użytkowych pobierane są w szczególności z 9 ujęć (studni wierconych) zlokalizowanych na różnych głębokościach, od kilkunastu metrów w rejonie Liksajna do około 150-172 m w rejonie Miłomłyna i Piławek. Większość studni bazuje na wodzie z głębokości 20-30 m. Wody podziemne są zazwyczaj izolowane od podłoża (w różnym stopniu). Występują też wody bez izolacji. Ujęcia wody o największym znaczeniu (duży pobór wody) na terenie gminy bazują na zbiornikach wody położonych na głębokości od 39 do ok. 172 m (Miłomłyn, Liwa).

W ostatnich badaniach przeprowadzanych w ramach zadania „Monitoring stanu chemicznego oraz ocena stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczu w latach 2012–2014” wody GZWP 210 nie podlegały ocenie stanu chemicznego.

6.2 Jakość wód powierzchniowych

Zgodnie z danymi przedstawionymi w opracowaniu Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska: *Stan Środowiska w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2013 r.* badania objęły Kanał Elbląski.

LEGENDA

Stan/Potencjał Ekologiczny			
	DOBRY (JCW NATURALNA)		DOBRY (JCW SZTUCZNA)
	DOBRY (JCW SILNIE ZMIENIONA)		UMIARKOWANY (JCW NATURALNA)
	DOBRY (JCW SILNIE ZMIENIONA)		UMIARKOWANY (JCW SILNIE ZMIENIONA)
	ZŁY (JCW NATURALNA)		UMIARKOWANY (JCW SZTUCZNA)
	BRAK OCENY		ZŁY (JCW NATURALNA)
			BRAK OCENY

Rys. 3 Ocena stanu potencjału ekologicznego jednolitych części wód rzecznych badanych w 2013 r w woj. warmińsko- mazurskim (nr 26 Kanał Elbląski PLRW 70002058253)

Stan/potencjał ekologiczny wód Kanału Elbląskiego został oceniony jako umiarkowany, natomiast stan chemiczny jako dobry.

Badania stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz stanu JCW jezior w województwie warmińsko- mazurskim w 2014 r, nie dotyczyły jezior zlokalizowanych w gminie Miłomłyn.

6.3 Stan powietrza atmosferycznego

Ze względu na istniejącą sieć monitoringu jakości powietrza nie ma szczegółowych danych z terenu gminy Miłomłyn. Jednak w raporcie „Roczna ocena jakości powietrza w województwie warmińsko- mazurskim za rok 2014”, wykonanym przez WIOŚ w Olsztynie, na podstawie wyników badań (imisje: SO₂, O₃, NO₂/NO_x, CO, pyłu PM_{2.5}, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu w pyle PM₁₀) z istniejących w województwie punktów pomiarowych i metod modelowania, na obszarze powiatu ostródzkiego (strefa warmińsko- mazurska) stężenia zanieczyszczeń ze względu na ochronę zdrowia i roślin nie przekraczały wartości odpowiednio dopuszczalnych i docelowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012, poz. 10310). Wystąpiły przekroczenia wartości celu długoterminowego dla ozonu zarówno pod kątem ochrony zdrowia jak i roślin.

W 2014 roku wystąpiły przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyle PM₁₀ oraz zanotowano przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszony PM₁₀ w strefie warmińsko- mazurskiej.

W związku z powyższymi przekroczeniami opracowany został Program Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10.

6.4 Stan gleb

Na stan gleb na terenie Gminy Miłomłyn wywiera wpływ szereg czynników, które można zaklasyfikować do dwóch grup:

- czynniki naturalne, do których należy erozja gleb,
- działalność człowieka np.:
 - wydobywanie kopalin ze złóż. Eksploatacja kopalin powoduje nieodwracalne zmiany w naturalnym krajobrazie i dlatego wymaga przywrócenia tych terenów do użytkowania rolniczego lub leśnego – poprzez zalesianie gruntów zdegradowanych.
 - nadmierne nawożenie, które może prowadzić do zatrucia metalami ciężkimi i substancjami toksycznymi obecnymi w nawozach. Ponadto ogromne szkody w glebie wyrządzają: składowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.
 - działalność zakładów produkcyjno-usługowych, w wyniku której do gleb mogą przedostawać się szkodliwe substancje.

Jakość gleb ma wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Zgodnie z danymi przedstawionymi w opracowaniu Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska: *Stan Środowiska w Województwie Warmińsko-Mazurskim w 2013*, na podstawie wyników badań z 2010-2013 r można stwierdzić, że w woj. warmińsko-mazurskim zmniejszył się zarówno udział gleb bardzo kwaśnych jak i kwaśnych. Jakość gleb w powiecie ostródzkim, w którym zlokalizowana jest gmina Miłomłyn przedstawiała się następująco:

- procent gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych- w przedziale 41-60%
- procent gleb o niskiej i bardzo niskiej zawartości magnezu- w przedziale 21-40%
- procent gleb o bardzo niskiej zawartości potasu- w przedziale 21-40%
- procent gleb o bardzo niskiej zawartości fosforu- w przedziale 21-40%.

6.5 Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Na obszarze Gminy Miłomłyn występuje hałas przemysłowy i komunikacyjny.

- Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy na analizowanym terenie ma marginalne znaczenie. Ewentualne zwiększenie jego poziomu może występować w sąsiedztwie niektórych większych zakładów przemysłowych. Hałas pochodzący z tych źródeł stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym i dotyczy terenów zlokalizowanych w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Przyczynę wzrostu uciążliwości hałasu przemysłowego na terenie Gminy stanowi rozbudowa zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie tych terenów.

– Hałas komunikacyjny

Przez teren Gminy przebiega droga krajowa (ekspresowa) o długości 9,875 km. Z uwagi na wzrastającą liczbę pojazdów (w tym maszyn rolniczych) i zwiększające się natężenie ich ruchu (głównie w sezonie turystycznym) można przyjąć, że na terenie Gminy utrzymywać się będzie tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym.

Dla ograniczenia uciążliwości hałasu związanego z prowadzonymi inwestycjami należy:

- ograniczyć prowadzenie prac do pory dziennej,
- stosować sprawne technicznie maszyny i środki transportu,

Głównymi źródłami sztucznego promieniowania elektromagnetycznego są:

- przesyłowe linie elektroenergetyczne o napięciu powyżej 110 kV;
- stacje elektroenergetyczne;
- stacje bazowe telefonii komórkowej;
- nadajniki radiowe i telewizyjne;
- urządzenia radiolokacyjne;
- instalacje i urządzenia w zakładach przemysłowych, gospodarstwach domowych oraz wykorzystywane do celów medycznych.

W otoczeniu linii elektroenergetycznych występują pola elektryczne i magnetyczne. Z punktu widzenia ochrony środowiska znaczenie mają linie i stacje elektroenergetyczne o napięciach znamionowych równych co najmniej 110 kV.

Na obszarze należącym do Gminy Miłomłyn obiektami radiokomunikacyjnymi, które mogą mieć pewien wpływ na środowisko są także stacje bazowe telefonii komórkowej. Pola elektromagnetyczne, które są emitowane przy antenach telefonii komórkowej, mocowanych na kratownicowych masztach, oddziałują na przestrzeni kilkunastu metrów, przede wszystkim na poziomie zawieszenia anteny. Normy techniczne i przepisy aktualnie stosowane w Polsce, dotyczące umieszczania anten stacji, zabezpieczają wymagane odległości od miejsc przebywania ludzi.

7 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA OBSZARACH FORM OCHRONY PRZYRODY

W gminie Miłomłyn zidentyfikowano następujące obszary problemowe:

- niewielki udział i stosunkowo wolny rozwój OZE w gminie,
- niska emisja związana z dominacją przestarzałego systemu grzewczego oraz z przebiegiem przez teren gminy ważnego ciągu komunikacyjnego S7,

- zanieczyszczenie powietrza (przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 oraz przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10 w strefie warmińsko-mazurskiej),
- w części wymagająca modernizacji i przebudowy infrastruktura techniczna lub jej brak,
- hałas wiązany z drogą ekspresową.

Z punktu widzenia omawianego dokumentu najistotniejsze problemy będą wiązały się przede wszystkim z:

- właściwie przeprowadzoną termomodernizacją,
- zmianą struktury paliw w systemie grzewczym – na biomasę,
- modernizacją dróg;

Należy zauważyć, że nierzadko budynki stanowią miejsca gniazdowania kilkunastu gatunków ptaków (w tym szczególnie na obszarach chronionych). Dla kilku z nich jest to ich podstawowe miejsce lęgowe. Należą do nich wróble, jerzyki i pospółki. Prowadzone na szeroką skalę remonty, docieplenia i różnego typu modernizacje budynków powodują ograniczenie liczby miejsc lęgowych i stanowią jedną z głównych przyczyn zaniku populacji. Z tego powodu obowiązkiem inwestora jest podjęcie środków, które wynagrodzą chronionym gatunkom doznane straty. Rozwiązanie w tej sytuacji stanowią skrzynki dla ptaków i nietoperzy (mogą być pod lub nadtynkowe).

Analizując możliwości wykorzystania OZE w gminie, szczególną uwagę należy zwrócić na zmianę struktury paliw (szczególnie w indywidualnych gospodarstwach) i wykorzystanie biomasy – drewna na cele grzewcze. Według informacji zawartych w „Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2013-2028”, to m.in. biomasa i energia słoneczna wskazane są jako główne alternatywne źródła energii. Zasoby drewna z lasów na cele energetyczne wg informacji zawartych w „Projekcie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2013-2028” wynoszą 1872,09 m³/rok. Należy spodziewać się, że wzrośnie wartość pozyskiwanego drewna w najbliższych latach. W związku z tym zarządcy lasów (prywatnych jak i państwowych) powinni prowadzić gospodarkę leśną zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i obowiązującymi przepisami prawa w tym, szczególnie z planami urządzenia lasów.

8 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w kwestii ochrony środowiska, w tym ochrony powietrza, wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej. Projekt Planu jest zgodny z dokumentami strategicznymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Założenia i powiązania

PGN z tymi dokumentami przedstawiono w rozdziale 1.2 Główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu, głównym celem ochrony środowiska ustalonym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym jest dotrzymanie standardów jakości środowiska w odniesieniu do powietrza,

9 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE

9.1 Ustalenia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn”

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla obszaru miasta i gminy Miłomłyn został opracowany, aby m.in. przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych,
- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,

a także do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i realizowane są programy (naprawcze) ochrony powietrza (POP) oraz plany działań krótkoterminowych (PDK).

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn wyznacza cel strategiczny na lata 2015-2020, którym jest ograniczenie emisji (w tym głównie emisji gazów cieplarnianych) do środowiska w latach 2015-2020.

Realizacja celu głównego będzie możliwa dzięki realizacji następujących celów szczegółowych:

- ograniczenie zużycia paliw nieodnawialnych dla celów grzewczych i w transporcie,
- podwyższenie efektywności energetycznej urządzeń i obiektów,
- wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- ograniczenie zużycia energii elektrycznej.

Cele szczegółowe będą realizowane poprzez przewidziane w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn działania naprawcze, których realizacja (przewidziana w

latach 2015-2020) wpłynie na ograniczenie emisji dwutlenku węgla, zużycia energii finalnej, emisji pyłu zawieszonego PM10 do 2020r.:

- termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, w tym wymiana kotłów CO na ekologiczne,
- montaż OZE (kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne) dla budynków użyteczności publicznej,
- montaż kolektorów słonecznych w sektorze budynków mieszkalnych, usługowych,
- wymiana kotłów C.O. na ekologiczne, w sektorze budynków mieszkalnych i usługowych,
- montaż ogniw fotowoltaicznych w sektorze budynków mieszkalnych i usługowych,
- rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego- wymiana opraw na energooszczędne oświetlenie LED,
- modernizacja infrastruktury drogowej na obszarze miasta i gminy,
- modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na obszarze miasta i gminy,

Ponadto w planie zaproponowano działania nieinwestycyjne, które wpłyną na wzrost świadomości mieszkańców w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, alternatywnych źródeł energii:

- Działania edukacyjne lokalnej społeczności w zakresie efektywności energetycznej i OZE
- Stworzenie działu na stronie internetowej UMiG Miłomłyn poświęconego efektywności energetycznej i OZE

W wyniku wdrożenia planowanych działań inwestycyjnych osiągnięte zostaną następujące korzyści środowiskowe:

- Zmniejszenie wielkości emisji w 2020r. w stosunku do roku bazowego:
 - W zakresie działań, na które gmina ma bezpośredni wpływ:
 - W sektorze transportu: o 8,9%
 - W sektorze obiektów użyteczności publicznej- o 39,8%
 - W sektorze oświetlenia ulicznego- o 34,6%

Efekty planowanych działań inwestycyjnych do 2020 r. w odniesieniu do łącznego zapotrzebowania na energię w gminie i łącznej emisji z terenu gminy przedstawiają się następująco:

- Prognozowane oszczędności energii na poziomie 2029MWh,
- Prognozowana redukcja emisji CO₂ na poziomie 1082 Mg CO₂.
- Prognozowana produkcja energii z OZE na poziomie- 682 MWh rocznie.

9.2 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska

Biorąc pod uwagę ogólny cel, jakiemu ma służyć wdrożenie przedmiotowego planu (obniżenie emisji CO₂, wzrost wykorzystania OZE, jak również obniżenie zużycia energii poprzez podniesienie efektywności energetycznej) i pośrednio poprawę jakości powietrza, z założenia

realizacja zapisów dokumentu powinna wywierać pozytywny wpływ na środowisko. Należy jednakże zwrócić uwagę, że nawet prośrodowiskowe działanie poprawiające stan środowiska w określonym zakresie, może negatywnie oddziaływać na inne jego komponenty, a czasami dane działanie oddziałuje równocześnie negatywnie i pozytywnie na ten sam komponent środowiska (tylko w innym zakresie, czasie lub miejscu).

W tabeli i rozdziałach poniżej szczegółowo przedstawiono oddziaływanie proponowanych rozwiązań na środowisko w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.

Charakter prawdopodobnych oddziaływań - oznaczenia:

- prawdopodobne umiarkowane negatywne oddziaływanie
- 0 prawdopodobny brak oddziaływania
- + prawdopodobne pozytywne oddziaływanie
- +/- prawdopodobne oddziaływanie o charakterze zarówno pozytywnym jak i negatywnym

Tab. 3 Wpływ ustaleń (przewidziane działania inwestycyjne) Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn na poszczególne elementy środowiska

Działania	Obszary chronione	Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta i Rośliny	Wody powierzchniowe i podziemne	Powietrze atmosferyczne	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Prace termomodernizacyjne	0	+	+	+	0	+	0	0	+	+	0	+
Montaż kolektorów słonecznych	0	+	+	+	0	+	0	0	+	+	0	+
Montaż ogniw fotowoltaicznych	0	+	+	+	0	+	0	0	+	+	0	+
Wymiana kotłów C.O. na ekologiczne	0	+	+	+	0	+	0	0	+	+	0	+
Rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne	0	+	+	+	0	+	0	0	+	+	0	+
Modernizacja infrastruktury drogowej	0	0	+	-	0	+	+/-	0	+	+	0	+
Modernizacja i realizacja ścieżek rowerowych	0	0	+	-	0	+	+/-	0	+	+	0	+

9.2.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny

Należy przede wszystkim podkreślić, że działania związane z realizacją postanowień *Planu* dotyczą terenów zabudowanych – głównie budynków mieszalnych, użyteczności publicznej, usługowych, w odniesieniu do których trudno mówić o bioróżnorodności. Pewne negatywne oddziaływania wystąpić mogą w odniesieniu do gatunków zwierząt (szczególnie ptaków, nietoperzy), z uwagi na zakres działań koniecznych do podjęcia w przypadku prac termomodernizacyjnych.

W przypadku stwierdzenia obecności gatunków chronionych – siedlisk tych gatunków, w obiektach w których planowane jest przeprowadzenie robót mających na celu termomodernizację, przed przystąpieniem do nich należy wystąpić do RDOŚ w Olsztynie o wydanie zezwolenia zgodnie z art. 56 ust 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody², na odstępstwo od zakazu o którym mowa w art. 52 ust 1 pkt 4 – zezwolenie na niszczenie siedlisk i ostoi ptaków. Wniosek uzupełniony musi być ekspertyzą ornitologiczną, co pozwoli uniknąć wstrzymania prac remontowych.

Spośród pozostałych działań przewidzianych w planie największe oddziaływanie na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny będą mieć przedsięwzięcia przewidziane dla sektora transportu tj. modernizacja infrastruktury drogowej oraz modernizacja i budowa ścieżek rowerowych na obszarze miasta i gminy.

Na obecnym etapie nie możliwe jest dokładne wskazanie lokalizacji powyższych inwestycji. Ich realizacja uzależniona będzie m.in. od pozyskania funduszy na ten cel.

Wskutek ich realizacji może wystąpić degradacja lokalnej biocenozy. Obszary cenne przyrodniczo oraz siedliska zwierząt nie będą w istotny sposób narażone na te oddziaływania ze względu na to, iż część negatywnych oddziaływań na siedliska przyrodnicze można zminimalizować poprzez odpowiednie zaplanowanie inwestycji na etapie opracowania projektu budowlanego w oparciu o inwentaryzację przyrodniczą.

9.2.2 Oddziaływanie na ludzi

Docelowo przewidziane w PGN działania będą miały bardzo korzystny wpływ na zdrowie ludzi, poprzez poprawę środowiska aerosanitarne. Warto wspomnieć, że zmiana sposobu ogrzewania czy termomodernizacje budynków często wiążą się również z remontami i odnowieniem zasobów mieszkaniowych, tak więc istnieje szansa podwyższenia standardu życiowego mieszkańców gminy Miłomłyn.

Negatywne oddziaływania związane z realizacją zamierzonych w PGN działań będą odczuwalne na etapie realizacji inwestycji. Będą one krótkotrwałe i dotyczyć będą przede wszystkim hałasu. W przypadku inwestycji związanych z infrastrukturą drogową i ścieżkami rowerowymi - na etapie budowy wykonywane będą prace ziemne, budowlane i transportowe. Prace te są prowadzone przy użyciu ciężkiego sprzętu. W fazie budowy infrastruktury mogą wystąpić następujące czynniki wpływające na zdrowie osób przebywających lub przemieszczających się w pobliżu placu budowy:

- hałas komunikacyjny oraz hałas związany z pracą sprzętu budowlanego,

² Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.)

- emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych (spaliny, pylenie) oraz zanieczyszczeń związanych z pracą sprzętu budowlanego,
- utrudnienia komunikacyjne na trasie przejazdu specjalnych środków transportu dostarczających elementy konstrukcyjne na miejsce inwestycji,
- zagrożenie wypadkowe.

Będą to oddziaływania krótkoterminowe, pośrednie oraz negatywne.

9.2.3 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

Zaproponowane w PGN działania docelowo będą miały bardzo pozytywny wpływ na jakość powietrza oraz klimat w Mieście i Gminie Miłomłyn. Przewiduje się, że ich wdrożenie spowoduje zmniejszenie emisji do powietrza różnych niebezpiecznych związków, powstających podczas spalania paliw stałych w kotłowniach indywidualnych oraz spalania paliw w silnikach samochodowych takich jak: dwutlenku węgla, pyłów zawieszonych PM10, PM2,5 wraz z metalami ciężkimi, dwutlenku siarki, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu.

Negatywne oddziaływania mogą wystąpić na etapie realizacji przedsięwzięć. W trakcie fazy realizacji przedsięwzięć polegających na modernizacji infrastruktury drogowej i budowie ścieżek rowerowych przewidzianych w PGN może nastąpić zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, którego głównymi źródłami będą:

- spaliny pochodzące z pracujących maszyn budowlanych i sprzętu transportowego,
- pył powstający w trakcie pracy maszyn i urządzeń wykonujących roboty ziemne.

Zanieczyszczenie powietrza wystąpi przede wszystkim na terenie prowadzonych prac budowlanych oraz w mniejszym zakresie w sąsiedztwie tras przejazdu maszyn roboczych. Będą to zanieczyszczenia o niewielkim zakresie emisji oraz krótkotrwałe.

Szacuje się, że efekt ograniczenia zużycia energii i emisji zanieczyszczeń w sektorze transportu na skutek wprowadzonych działań (modernizacja nawierzchni) na 1,5- 2% rocznie. Z kolei ścieżki rowerowe wpływają na zmniejszenie ruchu samochodowego a tym samym zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza.

9.2.4 Oddziaływanie na wody podziemne i powierzchniowe

Realizacja postanowień Planu nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na jakość wód powierzchniowych jak i podziemnych w odniesieniu do oddziaływań jakie obecnie występują w tym zakresie. Wszelkie prace związane z termomodernizacją, montażem OZE wymianą oświetlenia oraz zmianą struktury paliwa będą wykonywane w odpowiednim reżimie technologicznym i z uwzględnieniem obowiązującego prawa. Dlatego też oceniono, że prace te nie będą wpływały negatywnie na wody dobrze izolowane od powierzchni terenu.

W odniesieniu do prac modernizacyjnych w sektorze infrastruktury drogowej i budowę ścieżek rowerowych - w trakcie fazy realizacji tego rodzaju zainwestowania negatywny wpływ na środowisko wodne mogą mieć zanieczyszczenia powstające w wyniku:

- spływów deszczowych i roztopowych z terenu budowy,
- nieodpowiedniego składowania materiałów budowlanych,
- zanieczyszczenia wód substancjami chemicznymi wyciekającymi w wyniku zaistniałych awarii maszyn lub urządzeń.

Podczas realizacji tych inwestycji oddziaływanie na środowisko wodne będzie wynikało przede wszystkim z prac ziemnych. W trakcie budowy nie dojdzie do znaczących przekształceń rzeźby terenu ani pogorszenia warunków infiltracji wody opadowej i roztopowej. Nie przewiduje się również, że budowa spowoduje istotne zmiany w kształtowaniu się odpływu powierzchniowego oraz infiltracji wód i zasilania zbiornika wód podziemnych.

Negatywne oddziaływanie na ekosystemy wodne nie nastąpi przy odpowiednim nadzorze prac budowlanych. Prace w bliskości cieków wodnych należy przeprowadzać ze szczególną ostrożnością. Nie należy składować w ich otoczeniu materiałów, surowców, odpadów ani sprzętu budowlanego, w celu minimalizacji możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych.

Oddziaływania te będą krótkoterminowe, pośrednie oraz negatywne.

9.2.5 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i krajobraz

W odniesieniu do prac termomodernizacyjnych, montażu OZE, wymiany kotłów C.O, wymiany oświetlenia ulicznego- realizacja tych przedsięwzięć pozostanie bez wpływu na powierzchnię ziemi.

Działania związane z modernizacją infrastruktury drogowej i budową ścieżek rowerowych będą związane z trwałym zajęciem terenu pod ww. inwestycje. Negatywne oddziaływania będą ograniczone przede wszystkim do etapu budowy. W fazie prowadzenia robót może dojść do degradacji i miejscami zniszczenia gleb w obszarze robót. Podstawowymi formami degradacji powierzchni ziemi i gleb w odniesieniu do realizowanych elementów infrastruktury będą zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, pogorszenie jakości gleb na etapie budowy, mechaniczne zniekształcenie poziomu próchniczego, zanieczyszczenie powierzchni ziemi.

Realizacja zapisów analizowanego dokumentu będzie miała pozytywne oddziaływanie na krajobraz. Planowane prace modernizacyjne dotyczące obiektów budowlanych, jak i infrastruktury drogowej i jej otoczenia wpłyną na poprawę estetyki istniejącego krajobrazu.

9.2.6 Oddziaływanie na zabytki i dobre materialne

Nie stwierdzono negatywnego oddziaływania działań zaproponowanych w PGN na analizowane komponenty. W przypadku przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych możliwe będzie uzyskanie dodatkowych korzyści wynikających z późniejszych oszczędności związanych z mniejszym zużyciem energii do ogrzewania zmodernizowanego budynku.

9.2.7 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W ujęciu bezpośrednim realizacja postanowień dokumentu będzie miała jedynie pozytywny wpływ na zasoby naturalne (głównie na jakość powietrza). Spodziewana będzie poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie substancji szkodliwych przedostających się do atmosfery, głównie z procesów spalania węgla kamiennego w gospodarstwach domowych.

Przewidziane w Planie działania nie wpłyną negatywnie na istniejące w gminie złoża surowców mineralnych.

Ponadto właściwa gospodarka leśna (wykorzystanie biomasy na cele grzewcze) nie powinna przynieść ujemnych skutków dla środowiska.

9.4 Wpływ realizacji ustaleń planu na istniejące formy ochrony przyrody

Nie przewiduje się żadnego bezpośredniego lub pośredniego znaczącego negatywnego wpływu na cel i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 Dolina Drwęcy PLH280001 (w tym na integralność i spójność sieci Natura 2000), a także na pozostałe obszary chronione występujące na terenie gminy, omówione w rozdziale 4.4. Formy ochrony przyrody oraz obszary cenne przyrodniczo.

Zadania przewidziane do realizacji obejmują działania inwestycyjne (termomodernizacja, montaż kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych, wymiana kotłów, wymiana oświetlenia ulicznego) polegające na modernizacjach już istniejących obiektów usytuowanych w większości z daleka od obszarów chronionych, które w gminie Miłomłyn obejmują przede wszystkim tereny leśne i tereny otwarte, pozbawione zabudowy.

Na obecnym etapie trudno ocenić oddziaływanie inwestycji polegających na modernizacji infrastruktury drogowej i budowie ścieżek rowerowych, ponieważ nie jest znana ich lokalizacja i przebieg. W związku z powyższym istotne będzie takie projektowanie ścieżek i przeprowadzanie modernizacji infrastruktury drogowej, aby w jak najmniejszym stopniu mogły mieć negatywny wpływ na obszary chronione.

Planowane przedsięwzięcia polegające na modernizacji infrastruktury drogowej i budowie ścieżek rowerowych lokalnie mogą powodować negatywne oddziaływania środowiskowe przede wszystkim na etapie budowy będą to m.in.:

- naruszenia powierzchni ziemi,
- wytwarzanie odpadów budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych,
- emisja spalin i hałasu z maszyn budowlanych.

Wszystkie uciążliwości ograniczone będą czasowo i przestrzennie i ustąpią zaraz po zakończeniu prac inwestycyjnych.

10 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Realizacja zadań określonych w „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Miłomłyn” ma za zadanie doprowadzenie do poprawy stanu jakości powietrza na terenie gminy. Realizacja działań opisanych w Planie powinna mieć na uwadze podjęcie środków zapobiegających bądź ograniczających prawdopodobnie negatywne oddziaływanie na środowisko. Do ogólnych działań ograniczających negatywne oddziaływanie należą:

- utrzymanie ścisłego nadzoru merytorycznego nad prawidłową realizacją Planu,
- miarodajny monitoring ewentualnych zmian stanu środowiska w celu podejmowania działań zapobiegawczych,
- ścisła egzekucja zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminach oraz w przepisach prawnych,
- działania edukacyjno-informacyjne dla społeczeństwa,
- wzmocnienie (np. finansowe, merytoryczne, sprzętowe, kadrowe) funkcji kontrolnych służb ochrony środowiska.

Inwestycje, które można uznać za wymagające lub mogące wymagać raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko kwalifikuje się na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213, poz. 1397) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 817). Do przedsięwzięć tych będą należały przedsięwzięcia w zakresie modernizacji dróg.

Należy zaznaczyć, że jest to jedynie wstępna, bardzo ogólna kwalifikacja przedsięwzięć do procedury oceny oddziaływania na środowisko, natomiast szczegółowe kwalifikowanie należy prowadzić na etapie projektowania i realizacji przedsięwzięć.

Potencjalne negatywne oddziaływanie na środowisko zaproponowanych w Planie inwestycji można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, ponieważ wielkość wywoływanych przez nie oddziaływań środowiskowych zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań i zastosowanych rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na środowisko. Ponadto prawidłowy projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji, także pozwoli istotnie ograniczyć te oddziaływanie. Do ogólnych działań ograniczających potencjalnie negatywne oddziaływanie należą:

- prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,

- selektywne gromadzenie powstających odpadów oraz przekazywanie ich uprawnionym firmom do unieszkodliwienia lub odzysku,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- prowadzenie konsultacji ze społecznością lokalną w celu uniknięcia konfliktów społecznych.

11 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Z przeprowadzonej analizy wpływu realizacji działań projektu PGN dla Miasta i Gminy Miłomłyn wynika, iż mają one szczególnie korzystny wpływ na ludzi. Dokument ten został opracowany w celu dążenia do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym m.in.: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, wzrost efektywności energetycznej oraz wzrost wykorzystania energii z OZE.

Żadne z działań nie zostało zakwalifikowane jako oddziaływujące zdecydowanie negatywnie lub ze zdecydowaną przewagą oddziaływań negatywnych na któryś z elementów środowiska, przeważają natomiast oddziaływania pozytywne. Uwaga ta nie dotyczy jednak działań będących przedsięwzięciami, które muszą być poddane osobnej procedurze przeprowadzenia takiej oceny - modernizacja dróg. W przypadku niektórych działań oddziaływanie niekorzystne będzie występować jedynie na etapie budowy, natomiast w długotrwałej perspektywie zadania przyniosą korzystne skutki występujące w wyniku oddziaływań skumulowanych, długotrwałych o charakterze stałym.

Wobec powyższego nie ma uzasadnienia przedstawienie rozwiązań alternatywnych ze względu na ochronę środowiska.

Rozwiązania alternatywne dla przedsięwzięć poprawiających walory środowiskowe nie mają uzasadnienia zarówno z formalnego jak i z ekologicznego punktu widzenia.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnej chłonności środowiska lub też od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy budowie tj. na etapie projektowania nowych inwestycji takich jak np. modernizacja infrastruktury drogowej czy ścieżek rowerowych należy rozważyć kilka wariantów tak, aby możliwy był wybór takiego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Warianty alternatywne mogą być rozpatrywane pod względem: lokalizacji, konstrukcji i technologii, organizacji oraz niepodjęcia realizacji przedsięwzięcia, podczas procedury uzyskania decyzji środowiskowej.

12 PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Monitoring efektów jest bardzo istotnym elementem procesu wdrażania PGN. Proces monitorowania obejmuje efekty w zakresie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej na terenie Gminy Miłomłyn, w tym dotyczące redukcji emisji, zarówno w krótkim, jak i w długim horyzoncie czasowym. Monitorowanie odnosi się również do oceny stopnia realizacji celów określonych w PGN, co jest związane również ze zobowiązaniami krajowymi a także międzynarodowych zarówno w ramach UE jak i w skali globalnej.

Proces monitorowania pozwoli ocenić czy harmonogram działań jak i sam dokument PGN wymaga modyfikacji, tak aby stopień realizacji celów był jak najwyższy i umożliwiał elastyczne prowadzenie polityki gospodarczej.

Proponowana koncepcja monitoringu wdrażania PGN zakłada określenie mierzalnych wskaźników dla wszystkich ujętych w dokumencie celów. Dla każdego wskaźnika określono jednostkę, źródło danych o wskaźniku oraz pozytywny trend.

W monitorowaniu wdrażania PGN istotne jest regularne agregowanie danych, co umożliwiając elektroniczne bazy danych. Jednym z najważniejszych problemów w skutecznej realizacji PGN może być niespójność danych pochodzących z różnych źródeł oraz braku jednej metodyki zbierania danych. Brak systematycznego monitoringu wskaźników i realizacji zadań wyznaczonych w harmonogramie może prowadzić do braku kontroli nad realizacją PGN.

W niniejszej prognozie zdefiniowano dodatkowe wskaźniki (w kontekście środowiskowym), które mogą stanowić źródło monitorowania i oceny osiągnięcia poszczególnych celów PGN.

Tab. 4 Monitorowanie PGN- dodatkowe wskaźniki (opracowanie własne)

Zasoby środowiskowe	Cele/potrzeby ochrony środowiska	Wskaźniki
woda	ograniczenie zużycia wody	Zużycie wody na potrzeby gospodarki i ludności
powierzchnia ziemi	Ograniczenie przekształceń terenu na cele inwestycyjne-komunikacyjne Zmniejszenie produkcji odpadów	Udział gruntów rolnych i leśnych wyłączonych z produkcji rolniczej i leśnej Ilość odpadów wytworzonych w ciągu roku
powietrze/klimat	ograniczenie ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłów wprowadzonych do atmosfery, redukcja gazów cieplarnianych, wzrost udziału OZE w produkcji energii, rozwój alternatywnych środków transportu, poprzez budowę	Imisja NO _x , SO ₂ i pyłów PM ₁₀ Imisja CO ₂ , O ₃ Udział energii odnawialnej w produkcji energii cieplnej

Zasoby środowiskowe	Cele/potrzeby ochrony środowiska	Wskaźniki
	ścieżek	Długość ścieżek rowerowych
ludność, ochrona zdrowia	działania z zakresu edukacji ekologicznej redukcja emisji pyłu zawieszonego	Liczba działań (ilość lekcji, warsztatów, szkoleń) Imisja pyłów PM10 i PM2.5

Wskaźniki przedstawione w tabeli dotyczą wymogów środowiskowych. W szczególności monitoring musi odpowiedzieć, czy zostały zastosowane środki zalecane w ramach wykonanej oceny w przypadku działań, które mogą powodować negatywne skutki dla środowiska.

13 TRUDNOŚCI NAPOTKANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Główną trudnością napotkaną przy sporządzaniu niniejszej prognozy był stopień ogólności zapisów analizowanego dokumentu. Nie znając zakresu i lokalizacji koniecznych do wykonania w ramach konkretnych działań inwestycji – nie można dokonać konkretnej i precyzyjnej oceny oddziaływania. W związku z powyższym wszelkie analizy oddziaływań mają charakter bardzo ogólny i opierają się w dużej mierze na teoretycznej możliwości wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań.

14 REKOMENDACJE DO ZASTOSOWANIA W PROCESIE PRZYJMOWANIA DOKUMENTU

Organ opracowujący Plan jest zobowiązany przepisami prawa do stosowania zapisów zapewniających zachowanie i wspieranie zrównoważonego rozwoju. Wymogi takie wynikają z Konstytucji RP, Polityki Ekologicznej Państwa, wielu aktów prawnych i dokumentów strategicznych, ustalających cele i zasady ochrony środowiska. Dokumenty strategiczne zostały omówione w rozdziale 1.2 Główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.

W Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn wyznaczone cele i działania są zgodne z wymaganiami prawa. PGN zakłada zapewnienie pełnej zgodności z celami opracowywanych strategii i programów na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. Organ opracowujący projekt odnosi się do przestrzegania zasady zrównoważonego rozwoju.

Po przeanalizowaniu działań zawartych w PGN stwierdzono, iż największe potencjalne konflikty będą dotyczyć inwestycji polegających na modernizacji infrastruktury drogowej i

modernizacji i budowie ścieżek rowerowych. Potencjalne negatywne oddziaływanie tych inwestycji będzie dotyczyć przede wszystkim fauny i flory, powierzchni ziemi.

W ramach dokumentu zaproponowano podjęcie niezbędnych korekt zaproponowanych w PGN celów i działań w celu osiągnięcia wariantu najbardziej korzystnego dla środowiska. Przedstawiono je poniżej w tabeli.

Tab. 5 Zestawienie celów/potrzeb ochrony środowiska w procesie przyjmowania Programu

Zasoby środowiskowe	Cele/potrzeby ochrony środowiska
woda	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie zużycia wód ograniczenie ilości substancji wprowadzanych do wód zapewnienie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych
powierzchnia ziemi	<ul style="list-style-type: none"> racjonalne wykorzystanie istniejących zasobów na cele mieszkalne i komunikacyjne ograniczenie przekształceń terenów zajętych na cele inwestycyjne, mieszkaniowe i komunikacyjne zmniejszenie produkcji odpadów
Powietrze/klimat	<ul style="list-style-type: none"> ograniczenie ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłów wprowadzonych do atmosfery, redukcja gazów cieplarnianych, wzrost udziału energii odnawialnej w wykorzystaniu energii, rozwój alternatywnych środków transportu, poprzez budowę ścieżek
różnorodność biologiczna, fauna, flora	<ul style="list-style-type: none"> ochrona dziko żyjących zwierząt i roślin zachowanie lub odtworzenie wystarczającej powierzchni przestrzeni życiowej wszystkich dziko żyjących gatunków
Krajobraz/dziedzictwo kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> ochrona istniejących zabytków oraz obiektów dziedzictwa kulturowego
ludność, ochrona zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> działania z zakresu edukacji ekologicznej redukcja emisji pyłu zawieszonego

Źródło: opracowanie własne

15 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn na lata 2015-2020 została opracowana zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska

oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013, poz. 1235) i stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn jest zgodny m.in.: z Polityką energetyczną Polski do 2030 r., Strategią Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko, perspektywa do 2020 r. (BEiŚ), Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025, Programem Ochrony Powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM₁₀ wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszony PM₁₀ i innymi dokumentami omówionymi w niniejszej prognozie.

W prognozie dokonano oceny wpływu realizacji Planu na poszczególne komponenty środowiska (w tym: bioróżnorodność, obszary Natura 2000, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, klimat, krajobraz, dobra materialne, zabytki, powierzchnię ziemi). Nie stwierdzono znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko żadnego z zaproponowanych w PGN działań. Z wykonanej metodycznie analizy wynika, że przy zachowaniu wymagań, wynikających z przepisów prawa, realizacja działań przyczyni się do redukcji emisji substancji szkodliwych (w tym dwutlenku węgla) do powietrza.

Nie stwierdzono także możliwości wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na środowisko poza granicami kraju, z uwagi na lokalny charakter działań wskazanych w Planie- nie będzie oddziaływań transgranicznych.

Prognoza wskazuje niezbędne działania minimalizujące dla maksymalnego ograniczenia ewentualnych negatywnych oddziaływań podejmowanych działań, także w kontekście oddziaływania na gatunki chronione i z uwzględnieniem wymagań i nakazów wynikających z ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (Dz.U. 2013 poz. 627).

Rozwiązania alternatywne dla przedsięwzięć zaproponowanych w PGN, docelowo poprawiających walory środowiskowe- nie mają uzasadnienia zarówno z formalnego jak i z ekologicznego punktu widzenia.

W niniejszym opracowaniu przeanalizowano również sposób monitorowania założeń Planu. Monitoring, poza wskaźnikami zaproponowanymi w PGN, dotyczyć powinien także dodatkowych wskaźników (w kontekście środowiskowym), które mogą stanowić źródło monitorowania i oceny osiągnięcia poszczególnych celów PGN.

Główną trudnością napotkaną przy sporządzaniu niniejszej prognozy był stopień ogólności zapisów analizowanego dokumentu.

W prognozie wskazano rekomendacje do zastosowania w procesie przyjmowania PGN.

Załącznik 1

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn
tel. 89 537 21 00
faks 89 527 04 23
www.olsztyn.rdos.gov.pl

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Olsztynie
WYSLANO

Prz. z rejestru... Podpis...

13 PAŹ. 2015

Olsztyn, 12.10.2015 r.

WSTE.411.47.2015.GK

Burmistrz
Miasta i Gminy
Miłomłyn

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 września 2015 r., znak: PiF.042.19.15.2015, przedłożone przez Burmistrza Miasta i Gminy Miłomłyn, dotyczące możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do dokumentu: projekt „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn” po przeanalizowaniu załączonych do wniosku informacji na temat ww. dokumentu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie uważa za zasadne przeprowadzenie ww. procedury.

Opracowanie planu, ma na celu ograniczenie niskiej emisji, w odpowiedzi na wyzwania klimatyczne. Interpretując zapisy projektu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, należy stwierdzić, że dla działań realizowanych w ramach priorytetów inwestycyjnych, realizujących cele tematyczne ochrony klimatu podstawą wsparcia będą dokumenty strategiczne gmin/miast, spełniające wymogi strategii niskoemisyjnych. W praktyce oznacza to, że aby gmina mogła pozyskać dofinansowanie na działania, m.in. w zakresie termomodernizacji budynków, transportu publicznego, wdrażania Odnawialnych Źródeł Energii, musi opracować plan gospodarki niskoemisyjnej. Powyższy plan, wpisuje się w szersze działania, służące opracowaniu i realizacji działań w obszarze zrównoważonej gospodarki energetycznej. Kluczowym dokumentem w tym obszarze jest Plan działań na rzecz zrównoważonej energii (SEAP), pozwalający na realizację zobowiązania wynikającego z konieczności osiągnięcia przez samorząd lokalny redukcji emisji CO₂, tym samym umożliwi zrealizowanie celu w zakresie zmniejszenia do 2020 roku emisji CO₂ o 20% (w stosunku do roku 1990), dotyczącego efektywności energetycznej i wykorzystywania lokalnych odnawialnych źródeł energii, poprzez wdrożenie pakietu 3x20 (dla Polski 15% w całym sektorze OZE oraz 10 proc. w sektorze paliw transportowych):

- do 2020 r. ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w stosunku do poziomu z 1990 r.,
- zwiększenie do 20% udziału energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym zużyciu energii,
- dążenie do zwiększenia efektywności wykorzystania energii o 20%.

SEAP stanowi długoterminową strategię działania, wykorzystuje rezultaty bazowej inwentaryzacji emisji w celu określenia priorytetowych obszarów działań oraz możliwości osiągnięcia przyjętego przez samorząd lokalny celu w zakresie redukcji emisji CO₂. Ponadto, definiuje on konkretne środki służące osiągnięciu tego celu wraz z ich ramami czasowymi oraz wskazuje osoby odpowiedzialne za ich wprowadzenie.

Plan gospodarki niskoemisyjnej w gminie jest również dokumentem strategicznym, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy (lub kilku gmin) w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Jego kluczowym elementem jest wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, realizujących określoną politykę gminy w tym zakresie. Cele w Planie gospodarki niskoemisyjnej powinny być: konkretnie określone, mierzalne, realne i określone

w czasie. Głównym celem Planu gospodarki niskoemisyjnej jest ograniczenie emisji i musi być on jasno i mierzalnie zdefiniowany (w postaci względnej lub bezwzględnej).

Stosownie do zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, z późn. zm.) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty dokumentów o których mowa w art. 46 i 47 ww. ustawy. Art. 46 ust. 2 ustawy o udostępnianiu (...) stanowi, że polityki, strategie, plany lub programy w dziedzinie, między innymi, energetyki, opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Mając na uwadze, że Plany gospodarki niskoemisyjnej mają przyczynić się m.in. do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020, tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych,
- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej,
- do poprawy jakości powietrza na obszarach, na których odnotowano przekroczenia jakości poziomów dopuszczalnych stężeń w powietrzu i realizowane są programy (naprawcze) ochrony powietrza (POP) oraz plany działań krótkoterminowych (PDK) - działania zawarte w planach muszą być spójne z tworzonymi POP i PDK oraz w efekcie doprowadzić do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza (w tym: pyłów, dwutlenku siarki oraz tlenków azotu),

przedmiotowy dokument można uznać, jako kierunkowy (podobnie jak projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe) w zakresie planowania i prowadzenia w gminie polityki energetycznej.

Ustawodawca założył, co do zasady, konieczność przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla powyższych dokumentów, zaś zgodnie z brzmieniem art. 48 ust. 1 i 2 ww. ustawy, odstępienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje w ustaleniach przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy.

Jednoznaczne stwierdzenie obowiązku poddania strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko wymienionego powyżej projektu, uzależnione jest przede wszystkim od jego merytorycznej zawartości. Zazwyczaj, plany te przewidują potencjalną realizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, co oznacza, że powinny podlegać strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko stanowi formalną i systematyczną procedurę oceny potencjalnego, znaczącego oddziaływania na środowisko spowodowanego wdrożeniem dokumentu. W dokumencie należałoby przewidzieć, między innymi potencjalną możliwość zastąpienia dotychczasowych źródeł energii innymi źródłami, co wiąże się zazwyczaj z realizacją oraz późniejszą eksploatacją instalacji i urządzeń. Zważywszy na powyższe uwarunkowania, w ocenie tutejszego organu wskazane jest przeprowadzenie postępowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w celu dokonania oceny skutków realizacji omawianego projektu oraz zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa jako nieodzownego elementu tej procedury.

Strategiczna ocena wpływu na środowisko jest ważnym narzędziem służącym do uwzględnienia aspektów środowiskowych w procesie przygotowania i przyjmowania niektórych dokumentów, planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący

wpływ na środowisko, ponieważ zapewnia, że wpływ ten jest brany pod uwagę w trakcie ich opracowywania i przed ich ostatecznym przyjęciem przez właściwy organ.

Należy podkreślić, że w przypadku strategicznych ocen oddziaływania na środowisko nie jest wymagane, aby program (plan lub dokument o innej nazwie) zawierał i określał konkretne przedsięwzięcia, natomiast wystarczy, aby stwarzał ramy do ich późniejszej realizacji. Powyższy dokument niewątpliwie stwarza ramy, rozumiane jako potencjalne możliwości do takiej realizacji. Dokumenty o charakterze strategicznym, ze względu na ogólność swych zapisów często uniemożliwiają szczegółowe określenie obszarów, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie. Dokument nie wskazuje bowiem konkretnych lokalizacji, w związku z czym nie ma możliwości dokonania pełnej analizy ich oddziaływania na środowisko. Nie zmienia to jednak faktu, że każde działanie inwestycyjne, nawet w niewielkiej skali, zmienia lokalne uwarunkowania i może mieć duże znaczenie dla funkcjonowania środowiska jako całości, w tym wszelkich ekosystemów.

Należy również zaznaczyć, że bardzo istotne znaczenie, mające ewidentny wpływ na cele i zadania zapisane w dokumencie będzie miał aktualny stan środowiska oraz problemy jego ochrony istotne z punktu widzenia realizacji jego zapisów. Ponadto, wszelkie działania inwestycyjne wiążące się z przekształceniami przestrzeni zawsze wywierają wpływ na środowisko, wiążą się bowiem ze zmianą charakteru użytkowania terenu, zmianą charakteru powierzchni biologicznie czynnej, z podziałami terenu i postępującym osłabianiem jego odporności na antropopresję. Stwierdzenie, iż dokument posiada charakter stosunkowo ogólny nie stanowi zatem jednoznacznego kryterium odstąpienia od soos z uwagi na fakt, że dokumenty strategiczne i o podobnym charakterze z reguły odznaczają się dużym stopniem ogólności (co często potwierdza i odzwierciedla ich nazwa, gdyż funkcjonują w sferze planów, projektów założeń, programów, strategii itp.).

Analizując zestawienie proponowanych działań (rozdział 4, strona 86-97), należy stwierdzić, że obejmują one zarówno tzw. działania systemowe, „miękkie” i nieinwestycyjne (np. edukacja, spotkania z mieszkańcami, stworzenie punktów informacyjnych), jak też działania „twarde”, których realizacja może stanowić przedsięwzięcia w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska w ramach np. montażu kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych, modernizacji infrastruktury drogowej oraz rozwoju rozproszonych źródeł energii.

Uwzględniając powyższe, zgodnie z art. 51 ust. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko należy sporządzić prognozę oddziaływania na środowisko, której celem jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań, będących wynikiem realizacji dokumentu oraz ocena ich natężenia, a także określenie, czy w należyty sposób został uwzględniony interes środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W prognozie należy zawrzeć między innymi opis dokumentu „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Miłomłyn”, przedstawić aktualny stan środowiska, ocenić wpływ proponowanych w „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Miłomłyn” rozwiązań, na wszystkie elementy środowiska, w tym dziedzictwo kulturowe, zabytki oraz zdrowie ludzi. Na poziomie strategicznym, powinna rozważyć korzyści i zagrożenia wynikające z realizacji planowanego dokumentu, bądź wynikające z odstąpienia od tej realizacji. Powinna dokonać oceny skutków dla środowiska realizacji zaplanowanych działań, bądź skutków, które nastąpią w wyniku braku ich realizacji.

Prognoza do projektu powyższego dokumentu powinna przede wszystkim:

- dokonać oceny stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w dokumencie „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Miłomłyn”,
- dokonać oceny potencjalnych skutków dla środowiska w wyniku wdrażania zapisów dokumentu „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Miłomłyn”

- sformułować rekomendacje, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji dokumentu „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Miłomłyn”,
- dokonać oceny czy projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- dokonać oceny pozytywnych i negatywnych lub obojętnych skutków dla środowiska,
- przedstawić kryteria oceny oddziaływania i rodzaj oddziaływania.

W prognozie należy:

- określić cele i priorytety ekologiczne (cele nadrzędne, podstawowe, uzupełniające),
- dokonać analizy wpływu sformułowanych celów na środowisko, a szczególnie na warunki jego ochrony,
- dokonać odniesienia zgodności tych celów oraz kierunków działań w stosunku do celów określonych w politykach nadrzędnych (międzynarodowych i krajowych),
- dokonać odniesienia zgodności tych celów oraz kierunków działań w stosunku do celów określonych we wszystkich dokumentach opracowanych na potrzeby miasta mających charakter dokumentów strategicznych, uwzględniających sferę przestrzenną, ekonomiczną i społeczną oraz wszystkich dokumentów istotnych z punktu widzenia ochrony środowiska opracowanych na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym,
- wskazać działania i określić zadania prowadzące do ich realizacji.

Ponadto winna również przedstawiać:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru; (w tym punkcie należy między innymi zwrócić uwagę na wybór rozwiązań i technologii spełniających kryteria najlepszych dostępnych technik oraz spełniających standardy emisyjne – uwzględnić etap budowy, eksploatacji, fazę poeksploatacyjną),
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przedmiotowa prognoza powinna stanowić:

- ocenę dokumentu „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Miłomłyn” z punktu widzenia ochrony środowiska jako całości - ocenie należy zatem poddać wszystkie elementy środowiska, na które ustalenia tego dokumentu mogą wywierać wpływ przekształcający,
- powinna zawierać analizę zagrożeń oraz skutków, które dla środowiska mogą stanowić zaprojektowane do zrealizowania w programie zadania,
- propozycje rozwiązań, które mogą przyczynić się do zmniejszenia, ograniczenia lub eliminacji tych zagrożeń,
- prognoza powinna ustalić na ile zadania zawarte w programie pozwolą na zachowanie istniejących wartości środowiska, wzbogacą lub odtworzą obniżone wartości środowiska oraz w jakim stopniu będą potęgować zagrożenia już istniejące.

Załącznik 2

**Warmińsko-Mazurski
Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny**

10-561 Olsztyn, ul. Żołnierska 16,
centrala 89 524 83 00, faks 89 679 16 99 e-mail: wsse@wsse.olsztyn.pl

Olsztyn, dnia 15.10.2015 r.

ZNS.9082.2.116.2015.W

OPINIA

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015 r., poz. 1412), art. 46 pkt 2, art. 48 ust. 1 i 2 oraz art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.), po zapoznaniu się z dokumentacją przedłożoną przy wniosku Burmistrza Miłomłyna znak: PiF.042.19.16.2015 z dnia 21.09.2015 r. (data wpływu 24.09.2015 r.)

Warmińsko-Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

postanawia

odstąpić od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu pn.: „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn”.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 21.09.2015 r. (data wpływu 24.09.2015 r.) Burmistrz Miłomłyn zwrócił się do Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z prośbą o wyrażenie opinii w sprawie odstąpienia od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu pn.: „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn”.

Plan gospodarki niskoemisyjnej należy do dokumentów wymienionych w art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.), które na podstawie art. 51 ust. 1 ustawy wymagają przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 48 ust. 1 organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 pkt 2, może po uzgodnieniu m.in. z państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym (wymienionym w art. 58) odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Jak wynika z art. 48 ust. 2 odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć wyłącznie projektów dokumentów stanowiących niewielkie modyfikacje w ustaleniach przyjętych już dokumentów lub projektów dokumentów dotyczących obszarów w granicach jednej gminy (co ma miejsce w przedmiotowej sprawie).

Jak wynika z dokumentacji przedłożonej w sprawie, celem przedmiotowego planu gospodarki niskoemisyjnej jest określenie - na podstawie analizy aktualnego stanu w zakresie zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych oraz pyłów na obszarze miasta i gminy Miłomłyn - działań zmierzających do redukcji zużycia energii, zwiększenia wykorzystania źródeł odnawialnych oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych wraz z ekonomiczno-ekologiczną oceną ich efektywności.

1/2

W ramach realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn” zaplanowano m.in. następujące zadania:

- termomodernizację budynków użyteczności publicznej, w tym wymiana kotłów CO na ekologiczne,
- montaż OZE (kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne) dla budynków użyteczności publicznej,
- montaż kolektorów słonecznych w sektorze budynków mieszkalnych i usługowych,
- wymiana kotłów C.O. na ekologiczne w sektorze budynków mieszkalnych i usługowych,
- montaż ogniw fotowoltaicznych w sektorze budynków mieszkalnych i usługowych,
- rozbudowę i modernizację oświetlenia ulicznego - wymiana opraw na energooszczędne oświetlenie LED,
- modernizację infrastruktury drogowej na obszarze miasta i gminy,
- modernizację i budowę ścieżek rowerowych na obszarze miasta i gminy,
- działania edukacyjne lokalnej społeczności w zakresie efektywności energetycznej i OZE,
- stworzenie działu na stronie internetowej UMiG Miłomłyn poświęconego efektywności energetycznej i OZE.

Realizacja ustaleń dokumentu przyczyni się do:

- ograniczenia wpływu na zmiany klimatu emitorów niskiej emisji na obszarze Miasta i Gminy Miłomłyn,
- promocji zachowań proekologicznych wśród mieszkańców i kształtowanie świadomości społecznej w aspekcie skutków zmiany klimatu;
- poprawy jakości życia mieszkańców poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń stałych mających wpływ na czystość powietrza;
- zwiększenia efektywności energetycznej obiektów, instalacji i urządzeń oraz wzrost bezpieczeństwa energetycznego;
- promocji innowacyjnych rozwiązań w zakresie produkcji, dystrybucji i użytkowania energii i ciepła.

Plan gospodarki niskoemisyjnej wyznacza ramy dla późniejszej realizacji inwestycji, które – zależnie od swoich parametrów – mogą ewentualnie zakwalifikować się do tzw. przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Tego rodzaju inwestycje mogą wymagać przeprowadzenia ewentualnej procedury oddziaływania na środowisko wynikającej z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. W trakcie takiej procedury dokonana zostanie analiza ich potencjalnego wpływu na środowisko (w tym na zdrowie ludzi). Ustalenia przedmiotowego planu w zakresie tego rodzaju inwestycji są ogólne, nie precyzuje się ani konkretnego usytuowania inwestycji, ani ich parametrów.

W związku z powyższym WMPWIS stwierdza, że dla dokumentu pn.: „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn” nie ma potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

Jednocześnie WMPWIS zwraca uwagę, że ewentualne modyfikacje (zmiany, uszczegółowienia, uzupełnienia itp.) ustaleń dokumentu pn.: „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Miłomłyn” (po jego uchwaleniu) wymagać będą przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko lub ponownej opinii w sprawie ewentualnego odstąpienia od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.).

Otrzymują:

1. Burmistrz Miłomłyna
ul. Twarda 12
14-140 Miłomłyn

Do wiadomości:

2. PPIS w Ostródzie
3. Aa

WARMIŃSKO-MAZURSKI
PANSIOWY
WOJEWÓDZKI SEKTOR SANITARNY

JANUSZ PIZIKO
lek. wet. epidemiologii i higieny